

Vergaderjaar 2024–2025

36 725 XV	Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)
-----------	---

Nr. 2	MEMORIE VAN TOELICHTING
-------	-------------------------

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	3
1	Begrotingsstaat premiegefinancierd (voorjaarsnota)	4
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	5
1	Leeswijzer	5
2	Beleid	6
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	6
3	Beleidsartikelen	21
3.1	Artikel 1 Arbeidsmarkt	21
3.2	Artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet	24
3.3	Artikel 3 Arbeidsongeschiktheid	28
3.4	Artikel 4 Jonggehandicapten	31
3.5	Artikel 5 Werkloosheid	32
3.6	Artikel 6 Ziekte en verlofregelingen	35
3.7	Artikel 7 Kinderopvang	38
3.8	Artikel 8 Oudedagsvoorziening	40
3.9	Artikel 9 Nabestaanden	42
3.10	Artikel 10 Tegemoetkoming ouders	43
3.11	Artikel 11 Uitvoering	45
3.12	Artikel 12 Rijksbijdragen	48
3.13	Artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang	49
4	Niet-beleidsartikelen	50
4.1	Apparaat Kerndepartement	50
4.2	Nog onverdeeld	50
5	Bijlagen	53
5.1	Bijlage 1: Lijst van afkortingen	53

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Y.J. Van Hijum

1 Begrotingsstaat premiegefinancierd (voorjaarsnota)

Tabel 1 Wijziging begrotingsstaat premiegefinancierd van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Art. Omschrijving	Vastgestelde begroting			Mutaties 1e suppletoire begroting		
	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Totaal	83.107.660	83.107.660	245.359	395.649	395.649	13.203
Beleidsartikelen						
1 Arbeidsmarkt	609.232	609.232	0	27.219	27.219	0
3 Arbeidsongeschiktheid	15.064.702	15.064.702	0	327.256	327.256	0
5 Werkloosheid	4.188.983	4.188.983	245.359	– 201.564	– 201.564	13.203
6 Ziekte en verlofregelingen	5.204.356	5.204.356	0	154.627	154.627	0
8 Oudedagsvoorziening	55.218.620	55.218.620	0	63.202	63.202	0
9 Nabestaanden	355.131	355.131	0	– 7.117	– 7.117	0
11 Uitvoeringskosten	2.466.636	2.466.636	0	32.026	32.026	0

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Tabel 2 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

De bovenstaande ondergrenzen zijn conform de Rijksbegrotingsvoorschriften voor het toelichten van mutaties in deze 1e suppletoire begroting van SZW.

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden vanaf 2024 ook de mutaties voor het jaar t+5 (2030) opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1e suppletoire begroting. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties tot en met t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt.

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	uitgaven 2025	uitgaven 2026	uitgaven 2027	uitgaven 2028	uitgaven 2029	uitgaven 2030	artikel nr
Vastgestelde begroting 2025 incl NvW, amendementen en ISB's	59.962.659	64.379.910	67.239.079	69.293.967	71.710.720		alle
Nr. Belangrijkste suppletoire mutaties:							
<i>Bijstellingen o.b.v. uitvoeringsinformatie en CEP</i>							
1 Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW)	133.742	0	0	0	0	0	
2 Bijstelling Bijstelling Bijstand en LKS	- 217.574	- 214.940	- 248.677	- 292.748	- 290.465	- 244.025	2
3 KOT	33.624	- 200.118	419.699	268.447	173.366	163.744	7
4 WKB	- 220.237	- 156.446	- 65.206	- 44.641	- 1.907	38.667	10
5 Rijksbijdragen	627.800	949.800	452.100	- 796.200	- 608.800	1.905.900	12
6 Overige bijstellingen o.b.v. uitvoeringsinformatie en CEP	- 23.248	- 10.115	- 10.971	- 15.434	- 24.038	- 25.664	div
<i>Beleidsmatige intensiveringen en ombuigingen</i>							
7 Lage-inkomensvoordeel	- 181.526	0	0	0	0	0	1
8 Banenafpraak	57.585	0	0	0	0	0	2
9 Invoering nieuwe financiering kinderopvang per 2029	- 38.300	- 611.600	- 2.168.900	- 1.742.900	- 155.700	- 47.300	7
10 Ingroeipad nieuw kinderopvangstelsel	19.200	295.800	850.800	1.078.600	445.900	148.400	7
11 Steilere afbouw WKB vanaf een inkomen van 60.000 euro	0	- 25.000	- 304.400	- 291.000	- 295.600	- 300.000	10
12 Oplossen knelpunt samengestelde gezinnen WKB	0	4.600	56.200	55.100	40.800	50.200	10
13 Actieagenda integratie inclusief taaaleis	4.968	10.622	15.647	22.252	26.657	21.990	13, 99
14 Duurverkorting Werkloosheidsuitkering	0	0	0	18.970	110.351	80.938	99
15 Intensiveringen en ombuigingen Nog onverdeeld	- 11.662	22.631	25.447	99.715	61.144	60.360	99
16 Overige intensiveringen en ombuigingen	- 203	5.919	4.015	4.372	24.119	12.912	div
<i>Taakstellingen HLA en OCW</i>							
17 Invulling Taakstelling HLA bij ZBO's (Totaal)	0	13.585	27.401	41.738	56.030	56.030	96
18 Invulling Taakstelling OCW bij ZBO's (Totaal)	30.500	30.500	30.500	30.500	30.500	30.500	99
<i>Overige mutaties</i>							
19 Toedeling prijs- en loonbijstelling 2025	78.837	87.322	78.113	66.661	65.419	65.242	99
20 Overboekingen van Aanvullende post	200.606	113.617	155.628	140.834	66.625	47.685	div
21 Overboekingen met andere begrotingshoofdstukken	- 117.203	- 108.892	- 128.105	- 86.345	- 3.567	- 7.178	div
22 Diverse kasschuiven	- 47.408	- 202.945	158.584	121.479	7.089	- 8.199	div
23 Kasschuiven Groepen in de knel	- 145.603	- 31.940	3.852	31.274	66.008	76.409	div
24 Uitgekeerde Eindejaarsmarge 2024	15.241	0	0	0	0	0	div
25 Desalderingen	19.650	0	0	0	0	0	div
26 Overige mutaties en extrapolatie	- 75.397	- 108.253	- 139.654	- 166.823	- 218.619	71.607.427	div
Stand na de 1e suppletoire begroting 2025	60.106.051	64.244.057	66.451.152	67.837.818	71.286.032	73.734.038	

Toelichting

In de toelichting wordt de relevante informatie opgenomen. Voorop staat de zelfstandige leesbaarheid voor Kamerleden van begrotingsstukken, zeker waar het omvangrijke en/of anderszins belangrijke begrotingsmutaties betreft. Bij beleidsmatige intensiveringen met een budgettaire mutatie van € 20 miljoen of meer in enig jaar wordt verwezen of vooruitgewezen naar een stuk met daarin de door de Kamer te ontvangen informatie conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1).

Bijstellingen op basis van uitvoeringsinformatie en Centraal Economisch Plan (CEP)

1. Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW)

Op basis van de realisatiegegevens van UWV zijn de verwachte uitgaven aan de NOW naar boven bijgesteld met € 133,7 miljoen. Dit komt voornamelijk doordat de hoogte van de oninbare vorderingen naar boven is bijgesteld. Ook verwacht het UWV dat de uitkomsten van bezwaar of beroep leiden tot hogere definitieve vaststellingen dan eerder verwacht.

2. Bijstelling Bijstand en loonkostensubsidie (LKS)

De uitgaven aan bijstand en LKS zijn per saldo meerjarig naar beneden bijgesteld. Doordat het CPB een lagere werkloze beroepsbevolking verwacht in de komende jaren, worden de bijstandsuitgaven in 2026 tot en met 2029 naar beneden bijgesteld. Ook is er een forse neerwaartse bijstelling van bijstand en LKS door de volumerealisaties: er zijn in 2024 minder bijstands- en LKS-uitkeringen verstrekt dan eerder werd verwacht. Als gevolg van de gerealiseerde prijs in 2024 zijn de bijstands- en LKS-uitgaven naar boven bijgesteld. Omdat het opwaartse effect van de prijsrealisaties kleiner is dan het neerwaartse effect van de volumerealisaties, is de per saldo bijstelling naar beneden.

3. Kinderopvangtoeslag (KOT)

De uitgaven Kinderopvangtoeslag zijn met name vanaf 2027 meerjarig naar boven bijgesteld. De belangrijkste verklaring voor de tegenvaller is dat het aantal kinderen dat gebruikmaakt van kinderopvang, op basis van nieuwe uitvoeringsinformatie, naar boven is bijgesteld. Verder wordt het enigszins onregelmatige verloop verklaard doordat de technische verwerking van de eerste ingroei stap naar het nieuwe kinderopvangstelsel nog niet in het juiste kasritme is geplaatst. Dat wordt nu gecorrigeerd.

4. Bijstelling Wet op het Kindgebonden Budget (WKB)

De uitgaven aan de WKB zijn meerjarig naar beneden bijgesteld. Er is sprake van een aflopende meevaller in de eerste jaren doordat Dienst Toeslagen vanaf 2025 bij het inschatten van inkomens uitgaat van een sterkere inkomensstijging dan de verwachte loonontwikkeling. Hierdoor komen de voorschotten die ouders tijdens het jaar ontvangen lager uit, wat zorgt voor de incidentele meevaller. In latere jaren leidt dit tot meer nabetalingsen waardoor de meevaller weer wordt rechtgetrokken. Echter resteert vanaf 2030 een structurele tegenvaller doordat het CPB de inkomensontwikkeling van huishoudens met kinderen in de CEP-raming structureel lager inschat dan eerder ten tijde van de cMEV 2024 werd verwacht. Lagere inkomens leiden daarbij tot een hoger recht op toeslagen.

5. Rijksbijdragen

De geraamde uitgaven aan de rijksbijdrage aan het Ouderdomsfonds voor de kosten van heffingskortingen en het vermogenstekort worden naar boven bijgesteld met € 627,8 miljoen op basis van de CEP-raming van het CPB.

6. Overige bijstellingen o.b.v. uitvoeringsinformatie en CEP

- Loonkostenvoordelen: op basis van de voorlopige realisaties over 2024 is de raming voor 2025 en 2026 naar beneden bijgesteld met respectievelijk € 12,5 miljoen en € 8,4 miljoen. Er is minder gebruikgemaakt van het LKV-ouderen. Dit zou verklaard kunnen worden door de wetenschap dat het LKV-ouderen op termijn vervalt en werkgevers hierdoor minder geneigd zijn dit aan te vragen of in de veronderstelling zijn dat dit reeds

- vervallen is. Vanaf 2027 is de raming omhoog bijgesteld omdat er wordt verondersteld dat, na afschaffing van het LKV-ouderen, een deel van deze groep gebruik zal maken van het LKV-arbeidsgehandicapten.
- Wajong: Vanwege een verhoging van het minimumjeugdloon worden de uitgaven aan de Wajong vanaf 2027 naar boven bijgesteld. Daarnaast is er op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV een neerwaarts effect vanwege een lichte stijging van het aandeel Wajongers met arbeidsvermogen. Dit zorgt voor een lagere gemiddelde jaaruitkering van de oude Wajongregelingen.
 - Tegemoetkomingsregeling stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB): De raming van de TSB-uitkeringslasten wordt meerjarig neerwaarts bijgesteld. Dit komt omdat dat de regeling minder snel ingroeit. Nieuwe ziektes worden gefaseerd aan de regeling toegevoegd. De invoering van nieuwe ziektes in 2024 heeft vertraging opgelopen. Dit zorgt voor een neerwaartse bijstelling van € 1,5 miljoen in 2025 t/m € 1 miljoen in 2027. Daarnaast geven realisatiecijfers aanleiding het gebruik van de regeling in de beginjaren van de TSB neerwaarts bij te stellen.
 - Bijstelling AKW: Op basis van uitvoeringsinformatie van de SVB is de raming van de AKW opwaarts bijgesteld. De uitkeringslasten stijgen ten opzichte van de vorige raming, onder meer vanwege een toename van het aantal kinderen in de AKW. Bovendien stijgt de gemiddelde uitkering door een relatief sterkere toename van het aantal oudere kinderen en het aantal gerechtigden dat dubbele kinderbijslag intensieve zorg (DKIZ) ontvangt.

Beleidsmatige intensiveringen en ombuigingen

7. Lage-inkomensvoordeel

Op basis van de voorlopige realisaties zijn de verwachte uitgaven aan het lage-inkomensvoordeel (LIV) voor 2025 neerwaarts bijgesteld met € 181,5 miljoen. Oorzaak is de verlaging van de uurloongrens in 2024 die samenhangt met de verhoging van het wettelijk minimumloon (WML). Hierdoor zijn er minder werknemers (en dus ook werkgevers) in aanmerking gekomen voor het LIV.

8. Banenafpraak

Door het niet halen van de banenafpraak treedt er in 2025 een besparingsverlies op de bijstandsuitkeringen op en wordt het macrobudget met € 57,6 miljoen naar boven bijgesteld. Omdat de quotumregeling in 2025 nog is opgeschort, kan dit besparingsverlies niet gedekt worden door heffingsopbrengsten van het quotum.

9. Invoering nieuwe financiering kinderopvang per 2029

In het hoofdlijnenakkoord (HLA) is afgesproken om per 2027 een nieuwe financiering van kinderopvang in te voeren. Het betreft een ingrijpende wijziging zowel voor de uitvoering als de kinderopvangorganisaties. Om een goede overgang te borgen, is besloten meer tijd te nemen voor de implementatie van en overgang naar de nieuwe financiering. In 2029 gaat de nieuwe financiering in. Het wetgevingstraject voor de nieuwe financiering gaat onverminderd door om de sector op zo kort mogelijke termijn duidelijkheid te geven. Deze reeks betreft de besparing als gevolg van het nieuwe invoeringsjaar en wordt ingezet voor het verhogen van de vergoedingspercentages in aanloop naar de nieuwe financiering en ter dekking van de opgaven op de SZW-begroting.

Daarnaast wordt de maatregel uit het hoofdlijnenakkoord om de maximum uurprijzen in 2026 eenmalig niet te indexeren teruggedraaid. Dat betekent dat de maximum uurprijzen in 2026 aangepast worden aan de verwachte loon- en prijsontwikkeling. Dit wordt in de begroting van 2026 zichtbaar.

10. Ingroeipad nieuw kinderopvangstelsel

Met 2029 als invoeringsjaar van de nieuwe financiering van kinderopvang is een langer en geleidelijker ingroeipad nodig. In 2026, 2027 en 2028 wordt de kinderopvangtoeslag stapsgewijs verhoogd. Het doel van dit ingroeipad is om de vraag naar kinderopvang geleidelijk te laten stijgen en de sector tijd te geven om het aanbod mee te laten groeien. De reeks betreft de middelen voor dit ingroeipad.

11. Steilere afbouw WKB vanaf een inkomen van 60.000 euro

Met deze maatregel wordt een steiler afbouwpercentage geïntroduceerd in de WKB voor inkomens vanaf € 60.000 (prijspeil 2024). Het afbouwpercentage voor inkomens vanaf € 60.000 wordt met 4,3%-punt verhoogd en neemt daardoor toe van 8,5% tot 12,8%. Dit levert een besparing op van € 300 miljoen structureel. Deze maatregel dient ter dekking van de structurele tegenvaller op de SZW-begroting. Voor deze mutatie ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) voordat over het inhoudelijke beleidsvoorstel in de Kamer wordt gestemd.

12. Oplossen knelpunt samengestelde gezinnen WKB

Deze maatregel betreft een vereenvoudiging van het toeslagpartnerschap door het afschaffen van het criterium samengestelde gezinnen per 1 januari 2027. De maatregel behelst het afschaffen van de regel dat mensen toeslagpartner worden als zij samenwonen met één andere volwassene en er daarnaast een minderjarig kind van één van beiden op het adres is ingeschreven. Hierdoor ontstaan nu veel onterechte partnerschappen (o.a. bij mantelzorgers en woningdelers). Deze toeslaggerechtigden lopen door het toeslagpartnerschap al snel duizenden euro's aan ondersteuning mis in voornamelijk het kindgebonden budget en de zorgtoeslag. Met de maatregel worden ruim 10.000 toeslaggerechtigden die in deze problematische situatie verkeren geholpen. Voor deze mutatie ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) voordat over het inhoudelijke beleidsvoorstel in de Kamer wordt gestemd. De dekking van het oplossen van het knelpunt samengestelde gezinnen wordt gevonden door het verlagen van de vermogensgrenzen in het kindgebonden budget en de zorgtoeslag met circa € 28.750 in de periode 2027 t/m 2029 en structureel vanaf 2030 met circa € 27.250 (prijspeil 2024).

13. Actieagenda integratie

Deze reeks omvat maatregelen in het kader van de Actieagenda Integratie en Open en Vrije Samenleving (Kamerstukken II 2024/25, [32 824, nr. 448](#)). De maatregelen zijn gericht op het versterken van waarden en normen van de open en vrije samenleving (pijler 1 van de actieagenda) en meedoen en aan de slag met taal en werk (pijler 2 van de actieagenda). Onder pijler 2 valt ook een maatregel die wordt genomen in het kader van de taaleis in de bijstand. Bijstandsgerechtigden moeten voldoen aan de taaleis, zoals in de Participatiewet is opgenomen. Gemeenten ontvangen vanaf 2027 meer middelen via het Gemeentefonds zodat zij meer bijstandsgerechtigden een formele taal cursus kunnen aanbieden. Daarbij ligt de focus op de nieuwe instroom en bij bestaande bijstandsgerechtigden die baat kunnen hebben bij een taalaanbod. Beheersing van de Nederlandse taal is belangrijk om de stap naar werk te kunnen zetten en is cruciaal voor een goede integratie.

14. Duurverkorting Werkloosheidsuitkering

De maximale duur van de WW-uitkering wordt per 1 januari 2027 verlaagd naar 18 maanden ter invulling van de afgesproken bezuiniging uit het Hoofdlijnenakkoord. De mutatie in tabel 3 betreft de doorwerking van de duurverkorting op onder andere de Participatiewet, IOW en Toeslagenwet. Zie tabel 5 voor het effect op de WW en de WGA. Voor deze mutatie ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1) voordat over het inhoudelijke beleidsvoorstel in de Kamer wordt gestemd.

15. Intensiveringen en ombuigingen Nog onverdeeld

Op het Artikel 99 Nog onverdeeld staan diverse nog niet verdeelde reserveringen. Er vinden diverse mutaties plaats:

- Er wordt een structurele reservering getroffen van € 197 miljoen voor de opvolging van de aanbevelingen van de Onafhankelijke Commissie Toekomst Arbeidsongeschiktheidsstelsel (OCTAS). Deze reservering bouwt in 50 jaar geleidelijk op naar het structurele bedrag.
- Vanaf 2028 wordt er structureel € 36 miljoen per jaar gereserveerd voor het UWV zodat het financieringstekort bij het sociaal-medisch beoordelen kan worden opgevangen en taakdelegatie kan worden uitgebreid.
- In 2029-2038 wordt jaarlijks € 24 miljoen gereserveerd voor maatregelen die de toegankelijkheid van kinderopvang borgen en zorgen voor een soepele transitie naar het nieuwe financieringsstelsel. Met deze reservering kunnen op een later moment mitigerende maatregelen worden uitgewerkt.
- De middelen die vrijvallen door het uitstel van het wetsvoorstel Participatiewet in balans worden gereserveerd op artikel 99 voor de implementatiekosten van dit wetsvoorstel. Dit gaat om € 23,9 miljoen in 2025. Voor deze mutatie heeft uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) ontvangen in Kamerstukken 2023-2024, [36 852, nr. 2](#).
- De reservering die is gemaakt voor het aanpakken van problematische schulden naar aanleiding van het IBO over dit onderwerp komt vanaf 2029 (€ 99,3 miljoen in 2029) te vervallen.
- De middelen om netto in plaats van bruto terug te vorderen mogelijk te maken vervallen vanaf 2029 (€ 31 miljoen per jaar vanaf 2029).
- Een mogelijke tegemoetkoming voor arbeidsongeschikte zzp'ers die een inkomenshiaat hebben tussen het einde van hun private AOV op 65 jaar en de AOW-leeftijd, wordt niet doorgezet. Bij de uitwerking van de regeling is gebleken dat er geen objectief criterium bestaat om arbeidsongeschikte zzp'ers gunstiger te behandelen dan andere groepen die ook in de (inmiddels beëindigde) Tijdelijke Overbruggingsuitkering (OBR) zaten. Deze groep kan daardoor niet met een eenmalige passende regeling tegemoetgekomen worden zonder precedentwerking. De reservering van middelen voor een mogelijke tegemoetkoming vervalt.
- Er zijn nog diverse kleinere mutaties, zie voor een verdere toelichting 4.2 Nog onverdeeld.

Voor de eerste twee mutaties ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) voordat over het inhoudelijke beleidsvoorstel in de Kamer wordt gestemd.

16. Overige intensiveringen en ombuigingen

Er zijn diverse kleinere intensiveringen en ombuigingen waaronder op de Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet. Er zijn intensiveringen voor de reservering voor de energietoelage Caribisch Nederland en de start van

plateau 1 van het project «Stroomlijning Keten voor Derdenbeslag». Er is een ombuiging in 2025 door de vrijval die optreedt door het uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Participatiewet in Balans. De middelen die vrijvallen worden ingezet voor de implementatiekosten van het wetsvoorstel.

Taakstellingen apparaat hoofdlijnenakkoord en OCW - amendement Bontenbal

17. Invulling Taakstelling HLA bij ZBO's

Een van de maatregelen in het hoofdlijnenakkoord (HLA) is een bezuiniging bij de Rijksoverheid op het apparaat van in totaal € 1 miljard. De taakstelling start in 2025 voor SZW met € 23 miljoen en bouwt t/m 2029 op tot het uiteindelijk te bereiken bedrag van € 99 miljoen. Deze taakstelling is reeds ingeboekt in de Begroting 2025.

SZW heeft de invulling van de taakstelling gesplitst in 2025 en 2026 en verder. Voor 2025 is een grotendeels financiële invulling gevonden met relatief snel te realiseren maatregelen. Voor 2026 en volgende jaren gaat het om inhoudelijke afwegingen.

Afgesproken is dat de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), UWV en SVB een bijdrage leveren aan de taakstelling van de 0,5% per jaar waarmee het CPB rekent, oplopend naar 2% in 2029 en structureel. Dit komt neer op € 4 miljoen voor NLA, € 49 miljoen voor UWV en € 7 miljoen voor SVB.

De resterende taakstelling voor het kerndepartement SZW bouwt hiermee op tot € 39 miljoen in 2029 en structureel. Dit komt neer op een percentage van circa 14% van het apparaatsbudget in 2029. Er zijn diverse plannen ontwikkeld voor de invulling van dit deel van de taakstelling. Dit voorgenomen besluit ligt voor advies bij de Ondernemingsraad.

Deze mutatie geeft de totale invulling van de taakstelling HLA bij de uitvoeringskosten ZBO's. Deze valt uiteen in een begrotingsgefinancierd deel en een premiegefinancierd deel (tabel 5, mutatie 14).

18. Invulling Taakstelling OCW bij ZBO's

Het amendement Bontenbal c.s. voorziet in het terugdraaien of verlagen van verschillende onderwijsbezuinigingen uit het hoofdlijnenakkoord. Dekking voor amendement Bontenbal c.s. is verspreid over meerdere departementen. Hiervan komt € 34,4 miljoen bij SZW terecht bovenop de taakstelling apparaat uit het hoofdlijnenakkoord (zie tekst hierboven). Deze taakstelling is ingeboekt als amendement op de Begroting 2025.

Dit bedrag is relatief hoog omdat de SZW-uitvoeringsorganisaties zijn meegenomen in de grondslag. Voor de invulling van deze taakstelling wordt de door de Kamer gebruikte grondslag overgenomen. Dit leidt zowel voor het UWV (€ 26,6 miljoen) als de SVB (€ 3,9 miljoen) tot een neerwaartse bijstelling van het budget voor uitvoeringskosten.

Het overige deel (€ 3,9 miljoen) komt terecht bij het kerndepartement en de NLA. Dekking voor dit bedrag wordt gevonden in de loon- en prijsbijstelling in 2025 en voor de jaren na 2025 in de centrale reserve voor apparaatsuitgaven (die hiermee wordt afgebouwd waardoor er geen middelen meer zijn om onverwachte zaken gedurende het jaar op te vangen).

Deze mutatie geeft de totale invulling van de Taakstelling OCW bij de uitvoeringskosten ZBO's. Deze valt uiteen in een begrotingsgefinancierd deel en een premiegefinancierd deel (tabel 5, mutatie 15).

Overige mutaties

19. Toedeling prijs- en loonbijstelling 2025

Aan de begroting van SZW wordt een reeks toegevoegd ter compensatie van de loon- en prijsontwikkeling van 2025.

20. Overboekingen van Aanvullende post

Betreft diverse overhevelingen vanaf de aanvullende post naar de SZW-begroting, waaronder:

- De overboeking van de middelen uit de envelop Groepen in de knel. Deze middelen worden onder meer ingezet voor:
 - Het verbeteren van de werking van loonkostensubsidie bij Beschut Werk (€ 34,3 miljoen in 2025). Het voornemen is om een forfaitaire LKS in te voeren. Hierdoor worden de loonwaardemetingen bij Beschut Werk afgeschaft. Deze loonwaardemetingen bij Beschut Werk vormden een bekend knelpunt omdat de aard van de taken niet geschikt is voor dergelijke metingen. Bovendien zorgt de aanpassing voor versimpeling in de uitvoering bij Beschut Werk en krijgen werknemers niet meer te maken met het jaarlijkse belastende traject van de loonwaardemeting. Hiervoor ontvangt uw Kamer voor het zomerreces de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) als bijlage bij de voortgangsbrief over de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven.
 - Een verhoging van gemiddeld 20% van het minimumjeugdloon van 16-20-jarigen per 1 januari 2027. Het minimumjeugdloon wordt verhoogd naar een oplopende staffel van 40% van het volwassen-minimumloon voor 16-jarigen tot 100% voor 21-jarigen. Hiermee wordt de toereikendheid van het minimumjeugdloon voor voltijdswerkende jongeren verbeterd. Voor deze mutatie ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) voordat over het beleidsvoorstel wordt gestemd.
 - Het structureel maken van de Individuele Plaatsing en Steun (IPS) regeling voor de gemeentelijke doelgroep. Hiermee krijgen mensen uit de gemeentelijke doelgroep met een psychische aandoening structureel dezelfde ondersteuning bij re-integratie naar betaald werk als de doelgroep van UWV.
 - De ontwikkeling van arbeidsvermogen voor de groep afgewezen Wajongers. Het huidige instrumentarium voor gemeenten is vaak niet passend voor deze groep, waardoor zij een risico lopen op levenslange uitkeringsafhankelijkheid van een bijstandsuitkering of uiteindelijk alsnog de Wajong. Gemeenten ontvangen hiermee middelen voor jeugdbegeleiders en -coaches en voor het opzetten van arbeidsontwikkelplekken voor deze doelgroep.
- De overboeking van middelen uit de envelop Arbeidsmarkt, armoede en schulden. Deze middelen worden onder meer ingezet voor de implementiekosten van Participatiewet in balans (€ 8,1 miljoen in 2025) en voor de uitvoering door de Belastingdienst van het opheffen van het handhavingsmoratorium rond arbeidsrelaties (€ 8 miljoen in 2025). Sinds 1 januari 2025 is de Belastingdienst namelijk weer begonnen met handhaven op schijnzelfstandigheid.

21. Overboekingen met andere begrotingshoofdstukken

Er zijn in totaal 80 overboekingen met andere departementen. De grootste vier zijn overboekingen naar het gemeentefonds: Voor het impuls-budget sociale infrastructuur (€ 35,0 miljoen in 2025), Arbeidsmarktregio's (€ 35,2 miljoen in 2025), rijksbijdrage sociale infrastructuur (€ 19,8 miljoen in 2025), en IBO problematische schulden (€ 18,7 miljoen in 2025).

22. Diverse kasschuiven

Er zijn diverse kasschuiven waarvan de grootste voor MDIEU en het ingroeipad naar het financieringsstelsel kinderopvang.

- Voor de MDIEU wordt een deel van het kasbudget van 2025 naar 2028 geschoven. De bedragen zijn gebaseerd op de verwachte uitgaven aan verleende MDIEU-subsidieprojecten. Resterend budget is beschikbaar voor duurzame inzetbaarheid.
- Op de SZW-begroting zijn middelen gereserveerd om de vergoeding voor kinderopvang in de aanloop naar invoering van het nieuwe stelsel te verhogen. In 2025 is reeds een eerste stap gezet. In 2026 is budget gereserveerd voor een tweede stap. Het verhogen van de vergoedingspercentages werkt vanwege gedragsreacties meerjarig door op de KOT-uitgaven. Specifiek leidt de hogere vergoeding in 2026 naar verwachting ook tot een hoger gebruik in 2027 en 2028. Met deze kasschuif worden de middelen voor het verhogen van de vergoedingspercentages in 2026 in het juiste kasritme gezet.

23. Kasschuif Groepen in de knel

Er is een kasschuif voor Groepen in de knel om de middelen in een realistisch kasritme te plaatsen.

24. Uitgekeerde Eindejaarsmarge 2024

Voor diverse onderdelen is de uitputting van het budget vertraagd tot 2025. De grootste posten hiervan (groter dan € 1 miljoen) zijn:

- NGF Skills: Over budgetten van groeifondsprojecten is de afspraak met de fondsbeheerder dat deze bij onderuitputting niet vrijvallen maar doorgeschoven worden als eindejaarsmarge.
- SLIM: Voor SLIM zijn vorig jaar verplichtingen aangegaan waarvoor de kasbetaling in 2025 plaatsvindt.
- ESF-audit: Diverse kosten van auditwerkzaamheden en certificeringswerkzaamheden voor het Europees Sociaal Fonds (ESF) in 2024 worden pas in 2025 betaald.

25. Desalderingen

Vanwege de eindafrekening van het re-integratiebudget UWV 2024 zijn er terugontvangsten. UWV ontvangt middelen vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) voor re-integratiedienstverlening. Deze middelen zijn meegenomen in de eindafrekening 2024 en zorgen voor een terugontvangst in 2025. Met een desaldering verhogen we gelijktijdig de niet-belastingontvangsten en uitgaven, waarmee de middelen beschikbaar komen voor de SZW-begroting.

26. Overige mutaties en extrapolatie

Er zijn diverse kleinere mutaties.

Tabel 4 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Vastgestelde begroting 2025 incl NvW, amendementen en ISB's	2.501.533	2.498.357	2.465.891	2.373.867	2.304.405	alle
Nr. Belangrijkste suppletoire mutaties:						
<i>Bijstellingen o.b.v. uitvoeringsinformatie en CEP</i>						
1 Bijstelling boete-ontvangsten	- 900	- 900	- 900	- 900	- 900	- 900 1
2 Terugontvangsten TOZO	8.013	- 1.100	- 1.000	- 300	0	0 2
3 Terugontvangsten TW	1.536	0	0	0	0	0 2
4 Terugontvangsten IOW	2.458	0	0	0	0	0 2
5 Terugontvangsten TSB	2.639	0	0	0	0	0 6
6 Uitvoeringsmutaties KOT	15.602	25.743	23.186	13.389	2.535	- 4.094 7
7 Ontvangsten WKB	- 29.932	- 20.184	- 16.595	- 20.021	- 20.898	- 20.598 10
8 Overige bijstellingen o.b.v. uitvoeringsinformatie en CEP	3.951	41	- 148	- 266	- 354	- 417 div
<i>Beleidsmatige intensiveringen en ombuigingen</i>						
9 Intensiveringen KOT	0	- 4.450	- 4.650	- 4.200	- 1.200	- 1.150 7
10 Invoering nieuwe financiering kinderopvang per 2029	0	- 500	45.400	158.900	212.600	143.800 7
11 Intensiveringen WKB	0	- 4.450	- 4.450	- 4.350	- 4.250	- 4.150 10
<i>Overige mutaties</i>						
12 Diverse kasschuiven	0	4.200	9.900	8.800	4.200	1.500 div
13 Desalderingen	19.650	0	0	0	0	0 4
14 Extrapolatie	0	0	0	0	0	2.276.511
Stand na de 1e suppletoire begroting 2024	2.524.550	2.496.757	2.516.634	2.524.919	2.496.138	2.390.502

Bijstellingen op basis van uitvoeringsinformatie en CEP

1. Bijstelling boete-ontvangsten

Op basis van de realisatiecijfers vallen de boeteontvangsten lager uit dan verwacht. Hoewel de boeteontvangsten naar verwachting in 2025 zullen toenemen, vallen de ontvangsten meerjarig lager uit dan ten tijde van de begroting werd aangenomen.

2. Terugontvangsten TOZO

De raming van de ontvangsten voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) voor 2025 is bijgesteld op basis van uitvoeringsinformatie. Gemeenten betalen in 2025 € 8,0 miljoen meer terug aan het Rijk dan eerder werd verwacht.

3. Terugontvangsten Toeslagenwet (TW)

Op basis van voorlopige realisaties van UWV blijkt dat het voorschot voor de TW-uitgaven hoger was dan de voorlopige realisaties laten zien. In 2025 wordt daarom een terugontvangst verwacht.

4. Terugontvangsten Inkomensvoorziening Oudere Werklozen (IOW)

Op basis van voorlopige realisaties van UWV blijkt dat het voorschot voor de IOW-uitgaven hoger was dan de voorlopige realisaties laten zien. In 2025 wordt daarom een terugontvangst verwacht.

5. Terugontvangsten Tegemoetkoming Stoffengerelateerde Beroepsziekten (TSB)

Op basis van voorlopige realisaties blijkt dat het voorschot voor de TSB-uitgaven aan SVB hoger was dan de voorlopige realisaties laten zien. In 2025 wordt daarom een terugontvangst van SVB verwacht.

6. Uitvoeringsmutaties KOT

De ontvangsten Kinderopvangtoeslag zijn naar boven bijgesteld. Dit houdt met name verband met de hogere uitgaven als gevolg van het gestegen gebruik van kinderopvang. Als gevolg van het grondslageffect komen ook de ontvangsten hoger uit.

7. Ontvangsten WKB

De WKB-ontvangsten zijn meerjarig naar beneden bijgesteld. Dit houdt met name verband met de lagere voorschotten gedurende het jaar (dit is toegelicht bij de mutatie op de uitgaven). Als gevolg daarvan zijn er, naast meer nabetalingen, ook minder terugvorderingen. Daardoor komen ook de ontvangsten lager uit.

8. Overige bijstellingen o.b.v. uitvoeringsinformatie en CEP

Er zijn diverse kleinere ontvangstenbijstellingen waaronder de terugontvangsten Surinaamse ouderen. De realisatie over 2024 blijkt € 2,1 miljoen lager te zijn dan verwacht. Deze mutatie betreft een terugontvangst van de SVB. Ook wordt er een terugontvangst van DUO van € 1,6 miljoen verwacht.

Beleidsmatige intensiveringen en ombuigingen

9. Intensiveringen KOT

Per 1 januari 2026 wordt de belastingrente in de toeslagen (waaronder de KOT) geheel afgeschaft en de invorderingsrente in de toeslagen op 4% bevroren. Burgers hebben in de praktijk slechts zeer beperkt invloed op moment waarop de uitvoerder het recht definitief heeft vastgesteld. Dat maakt dat de belastingrente niet voldoende doeltreffend en doelmatig uitpakt. Het afschaffen van de belastingrente leidt per saldo tot een budgettaire opbrengst van cumulatief circa € 2 miljoen per jaar omdat er meer nabetalingen zijn dan terugvorderingen.

10. Invoering nieuwe financiering kinderopvang per 2029

Vanwege de invoering van het nieuwe kinderopvangstel per 2029 (zie onder uitgaven), zijn er over de toeslagjaren 2027 en 2028 onder andere meer terugvorderingen (er zijn ook meer nabetalingen). Als gevolg daarvan komen ook de ontvangsten hoger uit, met name in 2028 tot en met 2030.

11. Intensiveringen WKB

Per 1 januari 2026 wordt de belastingrente in de toeslagen (waaronder de WKB) geheel afgeschaft en de invorderingsrente in de toeslagen op 4% bevroren. Burgers hebben in de praktijk slechts zeer beperkt invloed op moment waarop de uitvoerder het recht definitief heeft vastgesteld. Dat maakt dat de belastingrente niet voldoende doeltreffend en doelmatig uitpakt. Het afschaffen van de belastingrente leidt per saldo tot een budgettaire opbrengst van cumulatief circa € 2 miljoen per jaar omdat er meer nabetalingen zijn dan terugvorderingen.

Overige mutaties

12. Diverse kasschuiven

Op de SZW-begroting zijn middelen gereserveerd om de vergoeding voor kinderopvang in de aanloop naar invoering van het nieuwe stelsel te verhogen. In 2025 is reeds een eerste stap gezet. In 2026 is budget gereserveerd voor een tweede stap. Het verhogen van de vergoedingspercentages heeft vanwege vertraagde gedragsreacties een meerjarige doorwerking op de KOT-uitgaven in de SZW-begroting. Een hoger vergoedingspercentage in 2026 leidt naar verwachting ook tot een hoger gebruik in 2027 en 2028. Deze meerkosten worden middels een kasschuif gedekt uit de beschikbare middelen die in de SZW-begroting voor 2026 staan gereserveerd.

13. Desalderingen

Vanwege de eindafrekening van het re-integratiebudget UWV 2024 zijn er terugontvangsten. UWV ontvangt middelen vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) voor re-integratiedienstverlening. Deze middelen zijn meegenomen in de eindafrekening 2024 en zorgen voor een terugontvangst

in 2025. Met een desaldering verhogen we gelijktijdig de niet-belastingontvangsten en uitgaven, waarmee de middelen weer beschikbaar komen voor de SZW-begroting.

Tabel 5 Belangrijkste suppletoire premiegefinancierde uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting)
(bedragen x € 1.000)

	uitgaven 2025	uitgaven 2026	uitgaven 2027	uitgaven 2028	uitgaven 2029	uitgaven 2030	artikel nr
Vastgestelde begroting premiegefinancierd 2025	83.107.660	88.106.216	92.565.256	97.348.163	102.772.039		alle
Nr. Belangrijkste suppletoire mutaties:							
<i>Bijstellingen o.b.v. uitvoeringsinformatie en CEP</i>							
1 Compensatieregeling transitievergoeding - LAO	23.670	30.470	13.370	17.216	21.187	25.288	1
2 Werkloosheidswet (WW)	- 197.741	- 295.213	- 383.229	- 406.076	- 325.828	- 247.234	5
3 Verlofregelingen	45.563	46.544	51.455	58.047	63.421	68.971	6
4 Ziektewet (ZW)	99.180	79.073	96.209	119.702	137.351	140.668	6
5 Algemene Ouderdomswet (AOW)	- 11.752	- 34.069	- 55.882	- 72.255	- 82.082	- 82.920	8
6 Uitvoeringskosten UWV en SVB	13.362	79.533	58.163	34.630	47.324	47.408	11
7 Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)	319.416	463.971	488.955	396.561	401.505	300.719	div
8 Overige bijstellingen o.b.v. uitvoeringsinformatie en CEP	- 4.136	867	- 4.329	- 10.903	- 12.062	0	div
<i>Beleidsmatige intensiveringen en ombuigingen</i>							
9 Duurverkorting Werkloosheidsuitkering	0	5.000	200.000	66.630	- 308.454	- 323.672	5
10 Uitvoeringskosten SVB/UWV	29.800	33.600	35.700	0	0	0	11
11 Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)	- 31.985	166.677	211.746	196.536	214.274	224.048	div
12 Overige intensiveringen en ombuigingen	57.529	- 116.157	- 136.817	39.954	341.887	- 5.742	div
<i>Overige mutaties</i>							
13 Bijstelling nominaal	130.192	233.643	398.740	302.302	153.927	- 209.134	div
14 Taakstelling HLA	0	- 10.780	- 21.821	- 33.267	- 44.658	- 45.163	11
15 Taakstelling OCV	- 23.996	- 24.489	- 24.567	- 24.567	- 24.567	- 24.567	11
16 Overboekingen naar andere departementen	- 6.426	0	0	0	0	0	11
17 Overboekingen naar Begrotingshoofdstuk 15	2.507	5.064	7.850	10.855	13.391	15.731	div
18 Overboekingen van de Aanvullende post	16.995	15.163	11.108	3.000	0	0	div
19 Diverse kasschuiven	- 15.442	- 1.258	8.700	1.000	4.000	3.000	div
20 Overige mutaties en extrapolatie	- 51.087	116.730	134.299	- 54.925	- 378.378	108.270.411	div
Stand na de 1e suppletoire begroting 2025	83.503.309	88.900.585	93.654.906	97.992.603	102.994.277	108.157.812	

Bijstellingen op basis van uitvoeringsinformatie en CEP

1. Compensatieregeling transitievergoeding - LAO

Op basis van uitvoeringsinformatie van UWV is de raming van de compensatieregeling transitievergoeding voor langdurige arbeidsongeschiktheid per saldo opwaarts bijgesteld, wat resulteert in een tegenvaller. Dit wordt veroorzaakt door een hogere gemiddelde uitkering. Daarnaast verwachten we vanaf 2027 meer uitbetalingen door een toename in het aantal langdurig arbeidsongeschikten, vanwege een hogere instroom in de WIA (Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen). In 2025 en 2026 verwachten we juist een iets lager aantal uitbetalingen. Het prijseffect is groter, waardoor er ook in deze jaren sprake is van een per saldo tegenvaller.

2. Kadercorrecties Werkloosheidswet (WW)

Op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV is de raming van de Werkloosheidswet (WW) naar beneden bijgesteld. De uitgaven zijn als gevolg van bijstelling van het WW-volume naar beneden bijgesteld. In de realisaties van 2024 was de instroom namelijk lager dan verwacht, en is het aandeel ouderen van de WW-instroom gedaald. Daarnaast wordt er vanaf 2025 een hogere uitstroom geraamd.

3. Uitvoeringsmutaties verlofregelingen

- Wet arbeid en zorg (WAZO): De raming voor de WAZO wordt meerjarig opwaarts bijgesteld. Op basis van nieuwe uitvoeringsinformatie is sprake van een hoger aantal uitkeringen en een hogere gemiddelde uitkering.
- Zelfstandige en Zwanger-regeling (ZEZ): Op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV is de raming van de ZEZ bijgesteld. Dit resulteert in een neerwaartse bijstelling van de ZEZ-uitgaven ten opzichte van de stand Begroting 2025. De bijstelling komt met name doordat de gemiddelde uitkering lager uitviel dan vooraf geraamd.
- Wet Invoering Extra Geboorteverlof (WIEG): De raming voor de WAZO aanvullend geboorteverlof partners wordt meerjarig naar boven bijgesteld. De bijstelling wordt vooral verklaard door een hoger aantal uitkeringen. Er is daarnaast een relatief beperkte neerwaartse bijstelling door een lagere gemiddelde uitkering. Per saldo is sprake van een opwaartse bijstelling.
- Wet Betaald Ouderschapsverlof (WBO): De raming voor de WBO wordt meerjarig naar boven bijgesteld. Het volume wordt opwaarts bijgesteld vanwege het hogere aantal aanvragen en de toegenomen duur van de gemiddelde uitkering. Anderzijds valt de gemiddelde uitkering lager uit. Per saldo is sprake van een opwaartse bijstelling.

4. Uitvoeringsmutaties Ziektewet

Op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV is de raming van de ZW bijgesteld. Dit resulteert in een opwaartse bijstelling van de ZW-uitgaven ten opzichte van de stand Begroting 2025. Dit is voornamelijk te wijten aan een toename van het ZW-volume, dat voor alle doelgroepen groeit, maar vooral bij einddienstverbanders (EDV) en ziekte door zwangerschap (ZBZ).

5. Uitvoeringsmutaties ouderdagvoorziening

- De raming van de AOW-uitkeringslasten wordt meerjarig neerwaarts bijgesteld: € 11,8 miljoen in 2025 oplopend tot € 82,9 miljoen in 2030. Dit wordt verklaard door een neerwaartse bijstelling van het aantal personen met een AOW-uitkering. Het CBS verwacht namelijk dat het aantal personen met een AOW-gerechtigde leeftijd de komende jaren zal blijven groeien, maar minder hard dan vorig jaar werd geraamd. Daarnaast wordt ook het gemiddelde opbouwpercentage voor de groep die een gekorte AOW ontvangt, neerwaarts bijgesteld. Tegenover de neerwaartse bijstelling door het aantal gerechtigden en het opbouwpercentage, staat een opwaartse bijstelling door een groter aandeel alleenstaanden AOW-gerechtigden. Dit volgt uit de nieuwe CBS-huishoudensprognose.

6. Uitvoeringsmutaties UWV en SVB

Op basis van de uitvoeringsinformatie van UWV en de SVB zijn de uitvoeringskosten naar boven bijgesteld. Dit komt onder andere doordat de raming van de WIA naar boven is bijgesteld op basis van de uitvoeringsinformatie van UWV. Daarnaast bevat deze reeks de uitvoeringskosten voor de herstelactie WIA-dagloon. Dit leidt incidenteel tot tegenvallende uitvoeringskosten bij UWV.

7. Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)

- Uit de realisaties van 2024 blijkt dat er meer mensen een nieuwe WIA-uitkering hebben gekregen dan eerder verwacht. Deze hogere instroom wordt voornamelijk verklaard door long-covid en psychische aandoeningen. Dit geldt zowel voor de IVA (Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten) als WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk

- Arbeidsgeschikten, inclusief eigenrisicodragers). Door dit mee te nemen in de raming van de toekomstige uitgaven stijgen deze naar verwachting ten opzichte van de vorige meerjareninschatting.
- UWV heeft in de periode 2020 – 2024 fouten gemaakt bij de vaststelling van het dagloon van WIA-uitkeringen. Deze fouten worden de komende jaren hersteld, wat extra WIA-uitgaven tot gevolg heeft. Dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 3.3.

8. Overige bijstellingen o.b.v. uitvoeringsinformatie en CEP

Er zijn diverse kleinere mutaties, waarvan de grootste de bijstelling is van de Algemene Nabestaandenwet (ANW). De uitvoeringsinformatie van SVB geeft aanleiding de Anw-lasten meerjarig neerwaarts bij te stellen. De voornaamste verklaring hiervoor is de bijstelling van het aantal personen met een Anw-uitkering. Er zijn minder Anw-gerechtigden ingestroomd dan verwacht. Ook is de verwachting van de Anw-uitkeringen die met terugwerkende kracht worden betaald naar beneden bijgesteld. Tot slot kan de neerwaartse bijstelling worden verklaard door een lagere gemiddelde prijs. De Anw-tegemoetkoming volgt de trend van de Anw. Dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van € 7,1 miljoen in 2025 die oploopt tot € 13,1 miljoen in 2030.

Beleidsmatige intensiveringen en ombuigingen

9. Duurverkorting Werkloosheidsuitkering

In het hoofdlijnenakkoord is vanaf 2027 een bezuinigingsopgave op de WW van € 200 miljoen per jaar opgenomen. Hier wordt invulling aangegeven met een duurverkorting naar 18 maanden. In deze begroting is de besparingsopgave van het hoofdlijnenakkoord vervangen door de budgettaire effecten behorende bij een duurverkorting naar 18 maanden. De budgettaire effecten worden nader toegelicht in onder andere artikel 5 Werkloosheid. De mutatie in tabel 5 betreft de besparing op de WW, uitvoeringskosten van UWV en de besparing op WGA-uitgaven. Voor deze mutatie ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1) voordat over het inhoudelijke beleidsvoorstel in de Kamer wordt gestemd.

10. Uitvoeringskosten UWV en SVB

Er zijn diverse mutaties betreffende de uitvoeringskosten van het UWV en de SVB. De grootste mutatie betreft aanvullende financiering voor het UWV voor aanvullende capaciteit bij het sociaal-medisch beoordelen. De vraag naar sociaal-medische beoordelingen is al tijden groter dan het aantal beoordelingen dat UWV kan verrichten. Hierdoor lopen de wachttijden op en komt de dienstverlening van UWV onder druk te staan. Daarom is structurele aanvullende financiering voor het UWV nodig, zodat taakdelegatie bij sociaal-medische centra kan worden uitgebreid.

11. Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)

- Als gevolg van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op 30 juli 2024 verhoogt UWV het dagloon en daarmee de uitkering van alle WIA-uitkeringsgerechtigden met een loonloos tijdvak, ongeacht de reden hiervan. Dit leidt tot extra WIA-uitkeringslasten, minder TW-aanvulling en incidentele uitvoeringskosten. Dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 3.3.
- Op het gebied van de WIA worden daarnaast verschillende maatregelen genomen, onder andere op het gebied van sociaal-medisch beoordelen. Zo wordt de vereenvoudigde beoordeling voor 60-plussers vanaf 1 september 2025 ingevoerd voor een periode van 2 jaar, om de mismatchproblematiek te verkleinen. Daarnaast wordt het

kwijtscheldingsbeleid van WIA-voorschotten structureel en binnenwettelijk gemaakt, zodat het beleid voorspelbaar wordt voor langdurig zieke werknemers. Voor beide maatregelen ontvangt uw Kamer een onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1).

12. Overige intensiveringen en ombuigingen

Er zijn diverse kleinere mutaties.

Overige mutaties

13. Bijstelling nominaal

Dit betreft de nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitgaven (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexatiepercentages van lonen en prijzen op basis van de laatste macro-economische raming van het CPB (CEP).

14. Taakstelling HLA

Eén van de maatregelen in het hoofdlijnenakkoord (HLA) is een bezuiniging bij de Rijksoverheid op het apparaat van in totaal € 1 miljard. Een deel hiervan wordt ingevuld met een bijdrage van UWV en SVB, waaronder de premiegefinancierde uitvoeringskosten (zie de toelichting bij tabel 3, mutatie 17).

15. Taakstelling OCW - amendement Bontenbal

Het amendement Bontenbal c.s. voorziet in het terugdraaien of verlagen van verschillende onderwijsbezuinigingen uit het hoofdlijnenakkoord. Dekking voor amendement Bontenbal c.s. is verspreid over meerdere departementen. Een deel hiervan wordt ingevuld bij UWV en SVB, waaronder een korting op de premiegefinancierde uitvoeringskosten (zie de toelichting bij tabel 3, mutatie 18).

16. Overboekingen naar andere departementen

Er is een interdepartementale overboeking naar BZK voor de bijdrage aan extra gebruikerskosten van het BPR (Basisregistratie Persoonsgegevens).

17. Overboekingen naar Begrotingshoofdstuk 15

Betreft een budgetneutrale schuif tussen het premie- en begrotingsgefinancierde budget voor de uitvoeringskosten van UWV. Dit is een gevolg van de jaarlijkse prijsherijking van de uitvoeringskosten.

18. Overboekingen van de Aanvullende post

Voor het arbeidsmarktpakket ten behoeve van het verbeteren van re-integratiedienstverlening is in de periode 2025-2028 jaarlijks € 20 miljoen beschikbaar op de Aanvullende Post bij het ministerie van Financiën. Via deze mutatie wordt een deel van de middelen naar de SZW begroting geboekt. Deze middelen worden ingezet voor de re-integratiedienstverlening van het UWV aan WW-gerechtigden met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Daarnaast wordt een deel ingezet voor pilots ter verbetering van de dienstverlening van vangnetters (zieke werknemers die uit dienst gaan, zieke uitzendkrachten of zieke WW'ers).

19. Diverse Kasschuiven

Er zijn diverse kleinere mutaties.

20. Overige mutaties en extrapolatie

Er zijn diverse kleinere mutaties.

Tabel 6 Belangrijkste suppletoire premiegefinancierde ontvangstenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting)
(bedragen x € 1.000)

	ontvangsten 2025	ontvangsten 2026	ontvangsten 2027	ontvangsten 2028	ontvangsten 2029	ontvangsten 2030	artikel nr
Vastgestelde begroting premiegefinancierd 2025	245.359	281.534	305.685	336.827	349.087		alle
Nr. Belangrijkste suppletoire mutaties:							
1 Bijstelling UFO-ontvangsten	12.447	6.898	– 4.173	6.387	11.966	325	5
2 Bijstelling UFO-ontvangsten nominaal	756	1.897	752	2.310	2.856	– 777	5
3 Overige mutaties en extrapolatie	0	0	0	0		363.681	5
4 Stand na de 1e suppletoire begroting 2025	258.562	290.329	302.264	345.524	363.909	363.229	

1. Bijstelling UFO-ontvangsten

Op basis van voorlopige realisaties van UWV wordt het verhaal van WW-lasten bij overheidswerkgevers (UFO-ontvangsten) meerjarig bijgesteld. De UFO-ontvangsten vallen hoger uit dan eerder verwacht, wat leidt tot een meevaller op de WW-uitgaven.

2. Bijstelling UFO-ontvangsten nominaal

Dit betreft de doorwerking van CEP op de nominale ontwikkeling van de Ufo-ontvangsten.

3. Overige mutaties en extrapolatie

Dis is de extrapolatie van de ontvangsten in 2030.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 Arbeidsmarkt

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 1 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	819.378	0	819.378	- 119.977	699.401	- 14.837	16.822	66.120	17.019	326.894
1.0	Arbeidsmarkt	819.378	0	819.378	- 119.977	699.401	- 14.837	16.822	66.120	17.019	326.894
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>452.684</i>	<i>0</i>	<i>452.684</i>	<i>- 194.006</i>	<i>258.678</i>	<i>- 9.426</i>	<i>9.309</i>	<i>9.890</i>	<i>9.919</i>	<i>215.036</i>
	Lage-inkomensvoordeel	313.486	0	313.486	- 181.526	131.960	0	0	0	0	0
	Loonkostenvoordelen	139.198	0	139.198	- 12.480	126.718	- 9.426	9.309	9.890	9.919	215.036
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>313.131</i>	<i>0</i>	<i>313.131</i>	<i>57.460</i>	<i>370.591</i>	<i>- 21.753</i>	<i>- 2.536</i>	<i>51.764</i>	<i>2.975</i>	<i>54.492</i>
	Overige subsidies algemeen	11.104	0	11.104	- 4.760	6.344	- 786	- 799	- 550	- 550	3.390
	Duurzame inzetbaarheid en leven lang ontwikkelen	9.743	0	9.743	- 6.060	3.683	30	3.380	0	1.900	11.344
	Stimuleringsregeling LLO in MKB	116.014	0	116.014	- 25.521	90.493	- 19.475	- 3.551	11.825	1.625	39.758
	Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid	0	0	0	133.742	133.742	0	0	0	0	0
	Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden	171.389	0	171.389	- 40.000	131.389	- 1.522	- 1.566	40.489	0	0
	Subsidie meer uren werkt	4.881	0	4.881	59	4.940	0	0	0	0	0
	<i>Opdrachten</i>	<i>47.878</i>	<i>0</i>	<i>47.878</i>	<i>16.569</i>	<i>64.447</i>	<i>16.803</i>	<i>10.510</i>	<i>4.927</i>	<i>4.586</i>	<i>47.684</i>
	Opdrachten	47.878	0	47.878	16.569	64.447	16.803	10.510	4.927	4.586	47.684
	<i>Bekostiging</i>	<i>100</i>	<i>0</i>	<i>100</i>	<i>0</i>	<i>100</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>100</i>
	Bekostiging	100	0	100	0	100	0	0	0	0	100
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>181</i>	<i>0</i>	<i>181</i>	<i>0</i>	<i>181</i>	<i>- 220</i>	<i>- 220</i>	<i>- 220</i>	<i>- 220</i>	<i>4.660</i>
	Ministerie van VWS	56	0	56	0	56	0	0	0	0	706
	Ministerie van EZ en LVVN	125	0	125	0	125	- 220	- 220	- 220	- 220	3.954
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>5.404</i>	<i>0</i>	<i>5.404</i>	<i>0</i>	<i>5.404</i>	<i>- 241</i>	<i>- 241</i>	<i>- 241</i>	<i>- 241</i>	<i>4.922</i>
	Agentschap RIVM	5.212	0	5.212	0	5.212	- 241	- 241	- 241	- 241	4.730
	Agentschap CJIB	192	0	192	0	192	0	0	0	0	192
	Ontvangsten	18.580	0	18.580	- 900	17.680	- 900	- 900	- 900	- 900	17.680

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt – € 120,0 miljoen bij de uitgaven en € 210,4 miljoen bij de verplichtingen. De mutatie bij de ontvangsten is – € 0,9 miljoen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 85%.

Verplichtingen artikel 1

- Bij de Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden (MDIEU) zijn de mutaties op het verplichtingenbedrag € 280 miljoen hoger dan op het kasbedrag. Er vindt een verplichtingschuif plaats om aan te sluiten bij de verwachte kasuitgaven MDIEU. Verplichtingen- en kasritme zijn niet hetzelfde; omdat verplichtingen aangegaan worden als een subsidie wordt afgegeven, terwijl kasuitgaven zich over aantal jaar uitspreiden. Cumulatief sluit het verplichtingenbudget aan op het kasbudget.
- Het verplichtingenbudget voor de Stimuleringsregeling LLO in MKB (SLIM) wordt opgehoogd met € 26,2 miljoen. Dit is nodig omdat voor de periode vanaf 2025 de verplichtingenruimte lager is dan het beschikbare kasbudget. Deze ophoging van het verplichtingenbudget heeft geen effect op het kasbudget.

Uitgaven

Inkomensoverdrachten

- Lage-inkomensvoordeel (LIV): op basis van de voorlopige realisaties zijn de verwachte uitgaven aan het LIV voor 2025 neerwaarts bijgesteld met € 181,5 miljoen. Oorzaak is de verlaging van de uurloongrens in 2024 die samenhangt met de verhoging van het wettelijk minimumloon (WML). Hierdoor zijn er minder werknemers (en dus ook werkgevers) in aanmerking gekomen voor het LIV.
- Loonkostenvoordelen (LKV): op basis van de voorlopige realisaties over 2024 is de raming voor 2025 en 2026 naar beneden bijgesteld. Er is minder gebruikgemaakt van het LKV-ouderen. Dit zou verklaard kunnen worden door de wetenschap dat het LKV-ouderen op termijn vervalt en werkgevers hierdoor minder geneigd zijn dit aan te vragen of in de veronderstelling zijn dat dit reeds vervallen is. Vanaf 2027 is de raming omhoog bijgesteld omdat er wordt verondersteld dat, na afschaffing van het LKV-ouderen, een deel van deze groep gebruik zal maken van het LKV-arbeidsgehandicapten.

Subsidies

- Duurzame inzetbaarheid en leven lang ontwikkelen (kasschuif expeditie-regeling): er wordt een kasschuif gedaan voor de Expeditie-regeling. Met deze kasschuif wordt een deel van het gereserveerde budget in 2025 (€ 5,3 miljoen) doorgeschoven naar latere jaren, zodat het kasritme aansluit op de (verwachte) momenten waarop aanvragers een (voorschot)betaling zullen aanvragen.
- Kasschuif SLIM (stimuleringsregeling LLO in het mkb): Het kasritme voor de SLIM-scholingssubsidie komt niet overeen met de bedragen in de begroting (2025-2027) door de bevoorschottingssystematiek van de regeling. Bij aanvragen voor individuele werkgevers wordt 100% bevoorschot. Bij collectieve aanvragers vindt bevoorschotting in delen plaats. Daarom is een kasschuif nodig om de uitgaven in het juiste (verwachte) kasritme te zetten.
- Eindejaarsmarge SLIM: Voor SLIM zijn er beschikkingen niet tot uitbetaling gekomen in 2024. Deze vinden in 2025 plaats.
- Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden: Met de voorgestelde schuif wordt een deel van het kasbudget van MDIEU voor 2025 naar 2028 geschoven. De bedragen zijn gebaseerd op de verwachte uitgaven aan verleende MDIEU-subsidieprojecten. Resterend budget is beschikbaar voor duurzame inzetbaarheid.
- Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid: op basis van de realisatiegegevens van UWV zijn de verwachte uitgaven aan de NOW naar boven bijgesteld. Dit komt voornamelijk doordat de hoogte van de

oninbare vorderingen naar boven is bijgesteld. Ook verwacht het UWV dat de uitkomsten van bezwaar of beroep leiden tot hogere definitieve vaststellingen dan eerder verwacht.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd artikel 1 (bedragen x € 1.000)											
		Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art.	Verplichtingen	609.232	0	609.232	27.219	636.451	38.576	18.223	23.256	28.467	257.995
	Uitgaven	609.232	0	609.232	27.219	636.451	38.576	18.223	23.256	28.467	257.995
1.0	Arbeidsmarkt	609.232	0	609.232	27.219	636.451	38.576	18.223	23.256	28.467	257.995
	Inkomensoverdrachten	609.232	0	609.232	27.219	636.451	38.576	18.223	23.256	28.467	257.995
	Transitievergoeding na 2 jaar ziekte	569.000	0	569.000	23.670	592.670	30.470	13.370	17.216	21.187	194.237
	Compensatieregeling Transitievergoeding MKB	8.841	0	8.841	1.293	10.134	1.293	1.293	1.293	1.293	10.134
	Transitievergoeding na 2 jaar ziekte nominaal	30.911	0	30.911	2.170	33.081	6.620	3.300	4.442	5.650	50.965
	Compensatieregeling Transitievergoeding MKB nominaal	480	0	480	86	566	193	260	305	337	2.659
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 27,2 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Inkomensoverdrachten

- Transitievergoeding na 2 jaar ziekte:
Op basis van uitvoeringsinformatie van UWV is de raming van de compensatieregeling transitievergoeding voor langdurige arbeidsongeschiktheid per saldo opwaarts bijgesteld. Dit wordt veroorzaakt door een hogere gemiddelde uitkering. Daarnaast verwachten we vanaf 2027 meer uitbetalingen door een toename in het aantal langdurig arbeidsongeschikten, vanwege een hogere instroom in de WIA (Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen). In 2025 en 2026 verwachten we juist een iets lager aantal uitbetalingen. Het prijseffect is groter, waardoor er ook in deze jaren sprake is van een per saldo tegenvaller.

3.2 Artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 2 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	8.691.975	0	8.691.975	- 201.927	8.490.048	- 247.007	- 282.949	- 318.122	- 271.208	9.252.551
2.0	Bijstand, Participatiewet en toeslagenwet	8.691.975	0	8.691.975	- 201.927	8.490.048	- 247.007	- 282.949	- 318.122	- 271.208	9.252.551
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	8.453.993	0	8.453.993	- 176.702	8.277.291	- 255.562	- 272.670	- 302.631	- 263.777	9.139.424
	Macrobudget participatiewetuitkering en intertemporele tegemoetkoming	7.479.711	0	7.479.711	- 187.359	7.292.352	- 236.668	- 244.769	- 295.288	- 248.926	8.037.920
	Tozo en Bijstand zelfstandigen bedrijfskrediet (Bbz 2004)	7.064	0	7.064	347	7.411	- 828	- 828	- 828	- 828	6.441
	Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (AIO)	479.393	0	479.393	6.537	485.930	- 6.508	- 15.959	- 21.573	- 28.637	561.236
	Toeslagenwet (TW)	475.124	0	475.124	4.400	479.524	- 11.021	- 10.686	15.442	14.958	521.395
	Bijstand overig	825	0	825	13	838	11	9	7	10	641
	Onderstand (Caribisch Nederland)	11.876	0	11.876	- 640	11.236	- 548	- 437	- 391	- 354	11.791
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>118.845</i>	<i>0</i>	<i>118.845</i>	<i>20.594</i>	<i>139.439</i>	<i>28.149</i>	<i>18.189</i>	<i>15.100</i>	<i>15.100</i>	<i>46.623</i>
	Stichting Beheer Collectieve Middelen (SBCM)	2.800	0	2.800	0	2.800	0	0	0	0	2.800
	NIBUD	770	0	770	181	951	0	0	0	0	693
	Overige subsidies algemeen	26.376	0	26.376	3.283	29.659	5.579	3.089	0	0	13.131
	Alle kinderen doen mee	10.899	0	10.899	4.030	14.929	- 1.030	- 1.000	- 1.000	- 1.000	15.899
	Energiefonds	60.000	0	60.000	0	60.000	0	0	0	0	0
	Geldzorgen Armoede en Schulden (Gas)	18.000	0	18.000	- 6.000	12.000	6.000	0	0	0	0
	Subsidies Arbeidsmarktinfrastructuur	0	0	0	19.100	19.100	17.600	16.100	16.100	16.100	14.100
	<i>Opdrachten</i>	<i>37.396</i>	<i>0</i>	<i>37.396</i>	<i>11.119</i>	<i>48.515</i>	<i>3.718</i>	<i>- 1.693</i>	<i>- 3.816</i>	<i>4.244</i>	<i>45.823</i>
	Opdrachten algemeen	37.396	0	37.396	9.705	47.101	- 1.430	- 5.791	- 6.015	- 5.057	36.522
	Opdrachten Arbeidsmarktinfrastructuur	0	0	0	1.414	1.414	5.148	4.098	2.199	9.301	9.301
	<i>Bekostiging</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.167</i>
	Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie (ZonMw)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.167
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>199</i>	<i>0</i>	<i>199</i>	<i>- 199</i>	<i>0</i>	<i>- 199</i>	<i>- 199</i>	<i>- 199</i>	<i>- 199</i>	<i>0</i>
	Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie (ZonMw)	199	0	199	- 199	0	- 199	- 199	- 199	- 199	0
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>2.200</i>	<i>0</i>	<i>2.200</i>	<i>1.279</i>	<i>3.479</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.200</i>
	Financiën	2.200	0	2.200	1.279	3.479	0	0	0	0	2.200
	<i>Bijdrage aan sociale fondsen</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>10.000</i>
	Pensioenfonds Wsw	10.000	0	10.000	0	10.000	0	0	0	0	10.000
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>496</i>	<i>0</i>	<i>496</i>	<i>310</i>	<i>806</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>496</i>

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	496	0	496	0	496	0	0	0	0	496
DUO	0	0	0	310	310	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>68.837</i>	<i>0</i>	<i>68.837</i>	<i>- 58.328</i>	<i>10.509</i>	<i>- 23.113</i>	<i>- 26.576</i>	<i>- 26.576</i>	<i>- 26.576</i>	<i>5.809</i>
Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek	28.408	0	28.408	- 28.408	0	- 1.037	0	0	0	0
Bijzondere uitkeringen	4.450	0	4.450	4.500	8.950	8.750	4.250	4.250	4.250	4.250
Transformatiebudget sociale infrastructuur	35.000	0	35.000	- 35.000	0	- 31.500	- 31.500	- 31.500	- 31.500	0
SPUK Grensinformatiepunten	979	0	979	580	1.559	674	674	674	674	1.559
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9</i>
Contributie Administratief Centrum voor de sociale zekerheid van de Rijnvarenden (CASS)	9	0	9	0	9	0	0	0	0	9
Ontvangsten	57.040	0	57.040	11.253	68.293	- 1.059	- 1.148	- 566	- 354	9.008

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt - € 201,9 miljoen bij de uitgaven en - € 211,7 miljoen bij de verplichtingen. De mutatie bij de ontvangsten is € 11,3 miljoen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 98,7%.

Uitgaven

Inkomensoverdrachten

1. Macrobudget participatiewetuitkering en intertemporele tegemoetkoming

- Het budget voor het macrobudget Participatiewetuitkering is naar beneden bijgesteld met € 187,4 miljoen in 2025. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de verwerking van de conjunctuur en de voorlopige realisaties van 2024 in de raming van de bijstandsuitgaven. Doordat het CPB een lagere werkloze beroepsbevolking verwacht in de komende jaren, worden de bijstandsuitgaven neerwaarts bijgesteld met € 41 miljoen in 2025, € 38,3 miljoen in 2026, € 71,3 miljoen in 2027, € 116,3 miljoen in 2028 en € 69,1 miljoen in 2029. De verwerking van de voorlopige volumerealisaties van 2024 zorgt daarnaast voor een neerwaartse bijstelling van € 100,9 miljoen in 2025, € 101,4 miljoen in 2026, € 101,6 miljoen in 2027 t/m 2029. De verwerking van de prijsrealisaties zorgt voor een opwaartse bijstelling van € 12,6 miljoen in 2025, € 12,8 miljoen in 2026, € 12,9 miljoen in 2027, € 13,2 miljoen in 2028 en € 13,5 miljoen in 2029.
- De IOAW-raming is aangepast als gevolg van de bijstelling van het doorstroompercentage (doorstroom uit de WW) en de nieuwe WW-uitstroomcijfers. Doordat de verwachte werkloosheid voor 2025 naar beneden is bijgesteld, wordt ook de verwachte doorstroom van de WW naar de IOAW naar beneden bijgesteld (€ 3,8 miljoen in 2025, € 6,3 miljoen in 2026, € 6,9 miljoen in 2027 en € 8,7 miljoen in 2028).

- Door het niet halen van de banenafpraak treedt er in 2025 een besparingsverlies op de bijstandsuitkeringen op en wordt het macrobudget met € 57,6 miljoen naar boven bijgesteld. Omdat de quotumregeling in 2025 nog is opgeschort, kan dit besparingsverlies niet gedekt worden door heffingsopbrengsten van het quotum.
- Door het uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Participatiewet in balans spoor 1 van 1 juli 2025 naar 1 januari 2026 valt er € 23,9 miljoen vrij in 2025.

Tabel 10 Uitsplitsing macrobudget participatiewetuitkeringen (x € 1.000)

	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Macrobudget participatiewetuitkeringen en intertemporele tegemoetkoming	– 187.360	– 236.672	– 244.770	– 295.290	– 248.926	8.037.917
Algemene bijstand	– 156.576	– 206.317	– 228.673	– 267.956	– 214.451	7.169.548
Loonkostensubsidie	– 24.747	– 24.206	– 9.496,000	– 7.943	– 6.425	788.161
IOAW	– 3.907	– 5.835	– 6.335	– 8.153	– 9.559	34.560
IOAZ	– 3.120	– 2.482	– 2.435	– 13.428	– 20.680	11.985
BBZ	1.987	2.170	2.170	2.191	2.191	33.663
Correctie verdeelmodel	0.017					

2. Algemene Inkomensvoorziening Ouderen (AIO)

- De uitgaven aan de AIO zijn in 2024 € 12,1 miljoen hoger dan eerder verwacht. Dit wordt voornamelijk verklaard door de nieuwe voorziening oninbare vorderingen. In 2025 worden de uitkeringslasten opwaarts bijgesteld door de nabetaling aan de SVB over 2024.
- Vanaf 2026 worden de verwachte uitgaven aan de AIO meerjarig naar beneden bijgesteld, gedeeltelijk naar aanleiding van de nieuwe ramings-systeem van de SVB. Dit zorgt voor een neerwaartse bijstelling van circa € 6,4 miljoen in 2025 oplopend tot circa € 35,3 miljoen in 2030.

3. Toeslagenwet (TW)

- Op basis van uitvoeringsinformatie van UWV zijn de TW-uitgaven neerwaarts bijgesteld. De neerwaartse bijstelling is het per saldo effect van een hoger aantal TW-aanvullingen en een lagere gemiddelde hoogte van de TW-aanvullingen dan eerder verwacht. Hierbij is de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep over loonloze tijdvakken bij de vaststelling van het WIA-dagloon meegenomen. Hierdoor nemen de WIA-uitgaven toe, waardoor er minder TW-aanvulling verstrekt hoeft te worden. De bijstelling bedraagt circa – € 13,1 miljoen in 2025, aflopend tot – € 10,4 miljoen in 2030.
- Daarnaast is de nieuwe CEP-raming van het CPB verwerkt. Dit leidt tot beperkte bijstellingen van de TW-uitgaven als gevolg een licht hoger aantal TW-aanvullingen op ZW-uitkeringen en een lager aantal TW-aanvullingen op WW-uitkeringen. De neerwaartse bijstelling bedraagt circa € 0,1 miljoen in 2025, oplopend tot € 1,9 miljoen in 2028.
- Vanaf 2028 nemen de verwachte TW-uitgaven met ongeveer € 15 miljoen per jaar toe als gevolg van diverse beleidswijzigingen op het gebied van de WW, de WIA en maatregelen om de TW te vereenvoudigen.

Subsidies

- Subsidies arbeidsmarktinfrastructuur. De middelen voor de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur zijn van artikel 5 overgeboekt naar artikel 2 om budgetten voor de arbeidsmarktinfrastructuur zoveel mogelijk samen op de begroting te kunnen verantwoorden. Vanaf 2025 worden hieruit twee subsidies verstrekt. Voor de verder deelname aan

het Regionaal beraad is voor de sociale partners € 4,1 miljoen per jaar beschikbaar. Daarnaast is er ook voor de sociale partners t/m 2033 een incidentele impuls voor een dekkend stelsel Van Werk naar Werk (VWNW) voor de volgende bedragen: € 15,0 miljoen in 2025, € 13,5 miljoen in 2026 en € 12,0 miljoen in 2027 en verder.

Bijdrage aan medeoverheden

- De 35 arbeidsmarktregio's ontvangen vanaf 2025 een tijdelijk impulsbudget. Deze middelen zijn bedoeld om een gezamenlijke dienstverlening op het gebied van werk en ontwikkeling te ontwikkelen met de partners in de arbeidsmarktregio. Hiervoor zal een overboeking plaatsvinden naar het gemeentefonds van € 35,2 miljoen in 2025, € 29,0 miljoen in 2026, € 39,1 miljoen in 2027 en € 45,2 miljoen in 2028. Deze middelen zijn overgeheveld van artikel 5 naar artikel 2 om budgetten voor de arbeidsmarktinfrastructuur zoveel mogelijk samen op de begroting te kunnen verantwoorden.
- Bij de Voorjaarsnota 2024 is besloten tot een versterking van het stelsel van sociaal ontwikkelbedrijven. Met deze impuls over een periode van 10 jaar worden sociaal ontwikkelbedrijven ondersteund om hun infrastructuur toekomstbestendig te maken.
- Er is een overboeking naar het Gemeentefonds voor de Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek van € 25,4 miljoen in 2025. Hiermee kunnen gemeenten een vaste tegemoetkoming verstrekken aan huishoudens die met deze problematiek te maken hebben.

Ontvangsten

De raming van de ontvangsten voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) voor 2025 is bijgesteld op basis van uitvoeringsinformatie. Gemeenten betalen in 2025 € 8,0 miljoen meer terug aan het Rijk dan eerder werd verwacht.

3.3 Artikel 3 Arbeidsongeschiktheid

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 3 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Verplichtingen	6.465	0	6.465	649	7.114	6.538	3.552	2.146	64	845
	Uitgaven	10.797	0	10.797	649	11.446	6.538	3.552	2.146	64	845
3.0	Arbeidsongeschiktheid	10.797	0	10.797	649	11.446	6.538	3.552	2.146	64	845
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>757</i>	<i>0</i>	<i>757</i>	<i>649</i>	<i>1.406</i>	<i>638</i>	<i>652</i>	<i>346</i>	<i>64</i>	<i>845</i>
	<i>Ongevallenverzekering (Caribisch Nederland)</i>	<i>757</i>	<i>0</i>	<i>757</i>	<i>649</i>	<i>1.406</i>	<i>638</i>	<i>652</i>	<i>346</i>	<i>64</i>	<i>845</i>
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>10.040</i>	<i>0</i>	<i>10.040</i>	<i>0</i>	<i>10.040</i>	<i>5.900</i>	<i>2.900</i>	<i>1.800</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Uitvoering individuele plaatsing & steun</i>	<i>10.040</i>	<i>0</i>	<i>10.040</i>	<i>0</i>	<i>10.040</i>	<i>5.900</i>	<i>2.900</i>	<i>1.800</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 0,6 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 100%.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Uitvoering individuele plaatsing & steun (IPS)

Uit de envelop voor «groepen in de knel» uit het hoofdlijnenakkoord is extra geld beschikbaar gekomen voor IPS ter behoeve van de gemeentelijke doelgroep (mensen in de Participatiewet). Met dit budget kan in 2026 ook één cohort van deze doelgroep meerjarig geholpen worden. Daarnaast zijn er ook middelen gereserveerd voor het structureel maken van deze regeling voor de gemeentelijke doelgroep. Deze middelen staan gereserveerd op artikel 99.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd artikel 3 (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art. Verplichtingen	15.064.702	0	15.064.702	327.256	15.391.958	788.389	919.225	802.657	778.822	19.537.643
Uitgaven	15.064.702	0	15.064.702	327.256	15.391.958	788.389	919.225	802.657	778.822	19.537.643
3.0 Arbeidsongeschiktheid	15.064.702	0	15.064.702	327.256	15.391.958	788.389	919.225	802.657	778.822	19.537.643
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>14.924.312</i>	<i>0</i>	<i>14.924.312</i>	<i>326.532</i>	<i>15.250.844</i>	<i>787.876</i>	<i>918.841</i>	<i>802.523</i>	<i>778.954</i>	<i>19.380.817</i>
WAO	2.924.543	0	2.924.543	- 51	2.924.492	- 119	- 482	- 297	- 796	1.636.217
IVA	5.655.043	0	5.655.043	26.560	5.681.603	141.534	183.148	119.361	163.690	6.972.735
WGA	4.990.144	0	4.990.144	244.491	5.234.635	474.369	502.771	440.640	373.290	6.041.016
WAZ	65.964	0	65.964	223	66.187	- 495	- 488	- 299	- 601	28.487
WGA eigenrisicodragers	522.406	0	522.406	20.077	542.483	20.176	20.317	20.468	20.468	592.176
WAO nominaal	156.219	0	156.219	4.302	160.521	17.546	19.353	16.085	10.172	429.314
IVA nominaal	306.953	0	306.953	9.075	316.028	50.848	73.812	70.864	74.633	1.870.410
WGA nominaal	270.610	0	270.610	19.938	290.548	78.313	112.943	127.254	130.137	1.642.186
WAZ nominaal	3.503	0	3.503	108	3.611	330	331	273	64	7.475
WGA eigenrisicodragers nominaal	28.927	0	28.927	1.809	30.736	5.374	7.136	8.174	7.897	160.801
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>140.390</i>	<i>0</i>	<i>140.390</i>	<i>724</i>	<i>141.114</i>	<i>513</i>	<i>384</i>	<i>134</i>	<i>- 132</i>	<i>156.826</i>
Re-integratie WIA/WAO/WAZ/ZW/WW	135.715	0	135.715	0	135.715	0	0	0	0	130.023
Re-integratie WIA/WAO/WAZ/ZW/WW nominaal	4.675	0	4.675	724	5.399	513	384	134	- 132	26.803
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 327,3 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Inkomensoverdrachten

- Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA): uit de realisaties van 2024 blijkt dat er meer mensen een WIA-uitkering hebben gekregen dan eerder verwacht. Deze hogere instroom wordt voornamelijk verklaard door long-covid en psychische aandoeningen. Dit geldt zowel voor de IVA als WGA. Door dit mee te nemen in de raming van de toekomstige IVA-uitgaven stijgen deze naar verwachting ten opzichte van de vorige meerjareninschatting met € 22 miljoen in 2025.
- Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) en WGA-eigenrisicodragers (WGA-ERD): uit de realisaties van 2024 blijkt dat er meer mensen een WIA-uitkering hebben gekregen dan eerder verwacht. Meerjarige verwerking hiervan leidt tot een meerjarige tegenvaller in de WGA (€ 263 miljoen in 2025) en WGA-ERD (€ 20 miljoen in 2025).
- Als gevolg van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op 30 juli 2024 verhoogt UWV het dagloon en daarmee de uitkering van alle WIA-uitkeringsgerechtigden met een loonloos tijdvak, ongeacht de reden hiervan. Dit geldt voor zowel lopende als nieuwe gevallen en leidt tot extra WIA-uitkeringslasten, minder TW-aanvulling en incidentele

- uitvoeringskosten. Bij Voorjaarsnota 2023 en 2024 is geld gereserveerd voor een deel van deze doelgroep, te weten uitkeringsgerechtigden met een loonloos tijdvak als gevolg van een WW-uitkering. Voor de totale benodigde uitgaven was naar verwachting per saldo € 35 miljoen te veel gereserveerd in 2025. Deze middelen worden nu afgeboekt. De totale uitgaven nemen per saldo in 2026 naar verwachting toe met ongeveer € 101 miljoen en structureel met € 91 miljoen vanaf 2027.
- UWV heeft in de periode 2020–2024 fouten gemaakt bij de vaststelling van het dagloon van WIA-uitkeringen. Deze fouten worden de komende jaren hersteld, wat extra WIA-uitgaven tot gevolg heeft. Voor het herstel zet UWV een organisatie op. De uitvoeringskosten die de organisatie met zich meebrengt worden op artikel 11 van de begroting verwerkt. De totale uitgaven nemen naar verwachting per saldo toe met € 26 miljoen in 2025, € 59 miljoen in 2026 en € 36 miljoen in 2027. Hiervan komt € 68 miljoen door nabetalingen en € 53 miljoen door uitvoeringskosten.
 - Als gevolg van de lange wachttijden bij WIA-claimbeoordelingen verstrekt UWV aan mensen een voorschot op de WIA-uitkering. Werknemers kunnen in financiële problemen komen als deze voorschotten terugbetaald moeten worden indien er geen recht blijkt op een uitkering. Daarom wordt sinds medio 2021 buitenwettelijk beleid gevoerd en het voorschot kwijtgescholden. Het voeren van tijdelijk buitenwettelijke beleid is onwenselijk, omdat dit rechtsonzekerheid geeft aan burgers. Daarom maken we dit beleid structureel en binnenwettelijk, zodat het beleid voorspelbaar wordt voor langdurig zieke werknemers. Dit zorgt voor een stijging van de uitgaven van € 31 miljoen in 2026 oplopend tot € 93 miljoen in 2030. Voor deze mutatie ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1).
 - Om de mismatch bij sociaal medisch beoordelen te verkleinen is het streven om vanaf september 2025 de vereenvoudigde claimbeoordeling voor 60-plussers voort te zetten voor een periode van 2 jaar. De maatregel zorgt ervoor dat 60-plussers die wachten op hun WIA-claimbeoordeling tijdelijk op een andere manier en door andere professionals dan de verzekeringsarts worden beoordeeld. Omdat deze maatregel buitenwettelijk is, is de maatregel zo vormgegeven dat deze niet nadelig uitvalt. Dit heeft als gevolg dat er tijdelijk meer en hogere WIA-uitkeringen (WGA 80-100) worden verstrekt, waardoor de uitgaven toenemen. Tegenover deze extra WIA-uitgaven staat een inverdieneffect op de WW en IOW. Per saldo nemen de uitgaven toe met € 280 miljoen cumulatief, in de periode 2025 – 2034. Voor deze mutatie ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1).

Nominaal

- Dit betreft de nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitgaven (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexatiepercentages van lonen en prijzen op basis van de laatste macro-economische raming van het CPB (CEP).

3.4 Artikel 4 Jonggehandicapten

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 4 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	4.560.508	0	4.560.508	1.168	4.561.676	- 1.004	18.137	17.937	18.171	4.693.179
4.0	Jonggehandicapten	4.560.508	0	4.560.508	1.168	4.561.676	- 1.004	18.137	17.937	18.171	4.693.179
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>4.472.413</i>	<i>0</i>	<i>4.472.413</i>	<i>1.168</i>	<i>4.473.581</i>	<i>- 1.004</i>	<i>18.137</i>	<i>17.937</i>	<i>18.171</i>	<i>4.621.202</i>
	Wajong	4.472.413	0	4.472.413	1.168	4.473.581	- 1.004	18.137	17.937	18.171	4.621.202
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>88.095</i>	<i>0</i>	<i>88.095</i>	<i>0</i>	<i>88.095</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>71.977</i>
	Re-integratie Wajong	88.095	0	88.095	0	88.095	0	0	0	0	71.977
	Ontvangsten	0	0	0	19.650	19.650	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 1,2 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen. De ontvangsten nemen toe met € 19,7 miljoen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 100%.

Inkomensoverdrachten

- Als gevolg van een wijziging in het minimumjeugdloon voor 18-, 19-, 20-jarigen wordt vanaf 2027 het budget oplopend tot € 20,6 miljoen opgehoogd. Een verhoging van het minimumjeugdloon leidt tot een hogere uitkering voor deze leeftijdscategorieën en daarmee tot hogere uitkeringslasten.
- Tegelijkertijd is er een neerwaarts effect op de uitgaven van € 1 miljoen in 2026 oplopend tot € 2,3 miljoen in 2030 vanwege een lichte stijging van het aandeel Wajongers met arbeidsvermogen. Dit zorgt voor een lagere gemiddelde jaaruitkering op de oude Wajongregelingen. Daarnaast is de verwachte extra instroom van de Wajong 2015 naar aanleiding van tijdelijke registraties afgewezen Wajongers naar beneden bijgesteld. Dit zijn mensen die tussen 10/9/2014 en 1/7/2015 zijn afgewezen voor de Wajong 2015, waarvan een deel alsnog in aanmerking komt voor een Wajong-uitkering door middel van de 10-jaarregel.

Ontvangsten

Vanwege de eindafrekening van het re-integratiebudget UWV 2024 zijn er terugontvangsten. UWV ontvangt middelen vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) voor re-integratiedienstverlening. Deze middelen zijn meegenomen in de eindafrekening 2024 en zorgen voor een terugontvangst in 2025. Met een desaldering verhogen we gelijktijdig de niet-belastingontvangsten en uitgaven, waarmee de middelen weer beschikbaar komen voor de SZW-begroting.

3.5 Artikel 5 Werkloosheid

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 5 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	177.697	0	177.697	- 61.053	116.644	- 46.225	- 56.287	- 72.596	6.165	79.052
5.0	Werkloosheid	177.697	0	177.697	- 61.053	116.644	- 46.225	- 56.287	- 72.596	6.165	79.052
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>89.266</i>	<i>0</i>	<i>89.266</i>	<i>6.830</i>	<i>96.096</i>	<i>17.233</i>	<i>14.171</i>	<i>1.362</i>	<i>32.123</i>	<i>75.652</i>
	Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW)	89.261	0	89.261	6.830	96.091	17.233	14.171	1.362	32.123	75.647
	Cessantiawet (Caribisch Nederland)	5	0	5	0	5	0	0	0	0	5
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>8.281</i>	<i>0</i>	<i>8.281</i>	<i>75</i>	<i>8.356</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.900</i>
	Overige subsidies algemeen	0	0	0	75	75	0	0	0	0	0
	Coördinatie arbeidsmarktdienstverlening	4.281	0	4.281	0	4.281	0	0	0	0	0
	Werkgeverssubsidie praktijkleren	4.000	0	4.000	0	4.000	0	0	0	0	2.900
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>79.650</i>	<i>0</i>	<i>79.650</i>	<i>- 67.958</i>	<i>11.692</i>	<i>- 63.458</i>	<i>- 70.458</i>	<i>- 73.958</i>	<i>- 25.958</i>	<i>0</i>
	Arbeidsmarktdienstverlening	79.650	0	79.650	- 67.958	11.692	- 63.458	- 70.458	- 73.958	- 25.958	0
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>500</i>	<i>0</i>	<i>500</i>	<i>0</i>	<i>500</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>500</i>
	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	500	0	500	0	500	0	0	0	0	500
	Ontvangsten	0	0	0	2.458	2.458	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt - € 61,1 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen. De mutatie bij de ontvangsten is € 2,5 miljoen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 100%.

Uitgaven

Inkomensoverdrachten

- In het Hoofdlijnenakkoord is vanaf 2027 een besparing van € 200,0 miljoen per jaar op de WW afgesproken. Hier wordt invulling aan gegeven met een duurverkortung van de WW-uitkering naar 18 maanden per 1 januari 2027. Hierdoor stromen meer oudere werklozen de IOW-uitkering in na het bereiken van de maximale duur van hun WW-uitkering. De IOW-uitgaven nemen hierdoor in 2029 en 2030 met respectievelijk € 38,1 miljoen en € 6,5 miljoen toe.
- Van oktober 2022 tot en met eind 2024 gold in het kader van de problematiek rondom sociaal medisch beoordelen de vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling voor 60-plussers. Hierdoor stroomden minder mensen de WW in, wat leidt tot minder mensen met een IOW-uitkering.

Dat effect was niet goed in de uitgaven verwerkt en is nu gecorrigeerd. Dat leidt tot een bijstelling van de IOW-uitgaven vanaf 2025 (van € 7,1 miljoen, € 16,4 miljoen in 2026, € 14,2 miljoen in 2027, € 5,1 miljoen in 2028 en € 1,3 miljoen in 2029).

- Daarnaast is de uitvoeringsinformatie van UWV en de nieuwe economische raming van CPB verwerkt. De bijstelling als gevolg van een lager verwacht aantal IOW-uitkeringen en een hogere gemiddelde uitkering zijn beperkt en bedragen minder dan een miljoen per jaar (opwaarts of neerwaarts).

Bijdrage ZBO's/RWTs

- De investeringen in de arbeidsmarktdienstverlening zijn bedoeld voor de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur vanaf 2025, het vervolg op de regionale mobiliteitsteams (RMT's). In de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur maken de Regionale Werkcentra begeleiding naar passend werk of scholing beter toegankelijk. Deze hervorming bevordert onder andere de samenwerking tussen instanties zoals UWV, gemeenten, werkgeversorganisaties, vakbonden en onderwijs- en opleidingsinstellingen. Om budgetten voor de arbeidsmarktinfrastructuur zoveel mogelijk samen op de begroting te kunnen verantwoorden, worden middelen verplaatst.
- De belangrijkste mutaties zijn de overhevelingen naar artikel 2. Voor de overboeking naar het gemeentefonds (bijdrage aan medeoverheden) gaat het om € 45,4 in 2025, € 38,9 miljoen in 2026, € 49,4 miljoen in 2027, € 54,9 miljoen in 2028 en € 8,9 miljoen in 2029 en verder. Voor de subsidie Impuls dekkend stelsel Van Werk naar Werk (VWNW) om € 15,0 miljoen in 2025, € 13,5 miljoen in 2026 en € 12,0 miljoen in 2027 t/m 2029 (zie ook artikel 2).

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd artikel 5 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	4.188.983	0	4.188.983	- 201.564	3.987.419	- 299.159	- 182.742	- 335.257	- 598.892	5.734.564
5.0	Werkeloosheid	4.188.983	0	4.188.983	- 201.564	3.987.419	- 299.159	- 182.742	- 335.257	- 598.892	5.734.564
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>4.174.325</i>	<i>0</i>	<i>4.174.325</i>	<i>- 204.598</i>	<i>3.969.727</i>	<i>- 302.183</i>	<i>- 185.771</i>	<i>- 338.291</i>	<i>- 601.934</i>	<i>5.715.169</i>
	WW	3.975.823	0	3.975.823	- 197.696	3.778.127	- 295.034	- 183.544	- 321.335	- 564.264	4.505.079
	WW nominaal	198.502	0	198.502	- 6.902	191.600	- 7.149	- 2.227	- 16.956	- 37.670	1.210.090
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>14.658</i>	<i>0</i>	<i>14.658</i>	<i>3.034</i>	<i>17.692</i>	<i>3.024</i>	<i>3.029</i>	<i>3.034</i>	<i>3.042</i>	<i>19.395</i>
	Re-integratie WW	0	0	0	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
	Scholing WW	14.277	0	14.277	0	14.277	0	0	0	0	14.277
	Scholing WW nominaal	381	0	381	34	415	24	29	34	42	2.118
	Ontvangsten	245.359	0	245.359	13.203	258.562	8.795	- 3.421	8.697	14.822	363.229

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt - € 201,6 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen. De mutatie bij de ontvangsten is € 13,2 miljoen.

Inkomensoverdrachten

- De raming van de Werkloosheidswet (WW) wordt per saldo neerwaarts bijgesteld. Op basis van uitvoeringsinformatie van UWV worden de WW-uitgaven naar beneden bijgesteld (€ 186,7 miljoen in 2025 oplopend tot € 188,2 miljoen in 2029). De lager dan verwachte instroom over 2024 werkt meerjarig door en zorgt zodoende de komende jaren voor lagere uitgaven. Daaraan gerelateerd worden ook lagere faillissements-uitkeringen verwacht.
- Daarnaast stelt het CPB de raming van de werkloze beroepsbevolking in de meest recente raming (CEP 2025) neerwaarts bij. Als gevolg hiervan daalt het verwachte aantal werkloosheidsuitkeringen. Dit leidt tot een meerjarige meevaller op de WW van € 6,3 miljoen in 2025, € 7,3 miljoen in 2026, € 64,0 miljoen in 2027, € 161,3 miljoen in 2028, € 128,6 miljoen in 2029 en € 62,5 miljoen in 2030.
- In het Hoofdlijnenakkoord is vanaf 2027 een besparing van € 200,0 miljoen per jaar op de WW afgesproken. De invulling van de besparing is verder uitgewerkt en in deze begroting verwerkt. De besparing uit het HLA is aangepast naar het budgettaire effect behorende bij een duurverkortung naar 18 maanden per 1 januari 2027. Hierdoor zijn de WW-uitgaven in 2027 en 2028 met respectievelijk € 200,0 miljoen en € 84,8 miljoen naar boven bijgesteld. De WW-uitgaven in 2029 en in 2030 zijn met respectievelijk € 238,5 miljoen en € 253,8 miljoen naar beneden bijgesteld. Voor deze mutatie ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1) voordat over het inhoudelijke beleidsvoorstel in de Kamer wordt gestemd.

Bijdrage aan ZBO's

- Voor de voortzetting van de re-integratiedienstverlening van het UWV aan WW-gerechtigden met een kwetsbare arbeidsmarktpositie komt € 3 miljoen per jaar beschikbaar.

Nominaal

- Dit betreft nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitgaven (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexatiepercentages van lonen en prijzen op basis van de laatste macro-economische raming van het CPB (CEP).

Ontvangsten

- Overheidswerkgevers zijn eigenrisicodragers voor de WW. De WW-uitgaven worden door UWV verhaald op deze werkgevers. De raming van de ontvangsten uit verhaal is voor 2025 naar boven bijgesteld op grond van uitvoeringsinformatie van UWV (€ 12,4 miljoen). Naar verwachting nemen de ontvangsten de komende jaren toe.

3.6 Artikel 6 Ziekte en verlofregelingen

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 16 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 6 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	34.780	0	34.780	- 7.572	27.208	- 9.606	- 10.414	- 4.585	- 1.613	61.386
6.0	Ziekte en verlofregelingen	34.780	0	34.780	- 7.572	27.208	- 9.606	- 10.414	- 4.585	- 1.613	61.386
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>34.780</i>	<i>0</i>	<i>34.780</i>	<i>- 7.572</i>	<i>27.208</i>	<i>- 9.606</i>	<i>- 10.414</i>	<i>- 4.585</i>	<i>- 1.613</i>	<i>61.386</i>
	Tegemoetkoming asbestslachtoffers (TAS)	6.890	0	6.890	361	7.251	361	361	361	361	7.251
	Ziekteverzekering (Caribisch Nederland)	5.753	0	5.753	2.451	8.204	2.101	2.177	458	478	6.342
	Organo Psycho Syndroom (OPS)- fonds	55	0	55	- 7	48	- 5	0	0	0	0
	Tegemoetkomingsregeling stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB)	22.082	0	22.082	- 10.377	11.705	- 12.063	- 12.952	- 5.404	- 2.452	47.793
	Ontvangsten	0	0	0	2.681	2.681	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt - € 7,6 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen. De mutatie bij de ontvangsten is € 2,7 miljoen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 78%.

Uitgaven

Inkomensoverdrachten

- De uitkeringslasten van de Ziekteverzekering zijn op basis van de realisatie van de uitkeringslasten 2024, de bijstelling van de CBS-bevolkingsprognose en een nieuwe wisselkoersvoorspelling meerjarig naar boven bijgesteld met € 2,0 miljoen in 2025, € 2,1 miljoen in 2026, € 2,2 miljoen in 2027 en € 0,5 miljoen in 2028 en verder.
- De raming van de TSB-uitkeringslasten wordt meerjarig neerwaarts bijgesteld. Dit komt omdat dat de regeling minder snel ingroeit. Nieuwe ziektes worden gefaseerd aan de regeling toegevoegd. De invoering van nieuwe ziektes in 2024 heeft vertraging opgelopen. Dit zorgt voor een neerwaartse bijstelling van € 1,5 miljoen in 2025 t/m € 1 miljoen in 2027. Daarnaast geven realisatiecijfers aanleiding het gebruik van de regeling in de beginjaren van de TSB neerwaarts bij te stellen. Dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van € 8,9 miljoen in 2025, € 11,1 miljoen in 2026, € 11,9 miljoen in 2027, € 5,4 miljoen in 2028 en € 2,5 miljoen in 2029.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 17 Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd artikel 6 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	5.204.356	0	5.204.356	154.627	5.358.983	161.908	190.676	224.289	242.418	6.971.577
6.0	Ziekte en verlofregelingen	5.204.356	0	5.204.356	154.627	5.358.983	161.908	190.676	224.289	242.418	6.971.577
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>5.204.356</i>	<i>0</i>	<i>5.204.356</i>	<i>154.627</i>	<i>5.358.983</i>	<i>161.908</i>	<i>190.676</i>	<i>224.289</i>	<i>242.418</i>	<i>6.971.577</i>
	ZW	2.319.738	0	2.319.738	99.103	2.418.841	79.259	96.482	119.676	137.321	2.542.582
	WAZO	1.691.692	0	1.691.692	17.026	1.708.718	17.505	17.685	18.911	22.056	1.887.359
	WAZO aanvullend geboorteverlof partners	249.374	0	249.374	17.966	267.340	18.215	18.940	19.867	20.736	296.098
	Wet Betaald ouderschapsverlof (WBO)	692.967	0	692.967	10.571	703.538	10.824	12.080	13.769	15.129	779.274
	ZW nominaal	117.144	0	117.144	6.217	123.361	18.748	24.971	31.114	32.034	677.397
	WAZO nominaal	85.854	0	85.854	1.817	87.671	10.032	11.415	10.911	6.556	502.365
	WAZO aanvullend geboorteverlof partners nominaal	12.593	0	12.593	1.041	13.634	2.962	3.911	4.656	4.787	78.887
	Wet Betaald ouderschapsverlof (WBO) nominaal	34.994	0	34.994	886	35.880	4.363	5.192	5.385	3.799	207.615
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 154,6 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Inkomensoverdrachten

- De ZW-uitkeringslasten zijn in 2030 met circa € 140 miljoen opwaarts bijgesteld. Dit komt voornamelijk door de bijstelling van het ZW-volume en in mindere mate door de bijstelling van de gemiddelde ZW-uitkeringshoogte. Het ZW-volume is met name voor de groep ziekte bij zwangerschap fors opwaarts bijgesteld. Uit de CEP-raming blijkt namelijk dat de werkzame beroepsbevolking de komende jaren sterk toeneemt. Hierdoor wordt met name een hoger beroep op de ZW door zieke zwangeren verwacht. Ook heeft er een wijziging plaatsgevonden van het ramingsmodel van de zieke uitzendkrachten. Door deze aanpassing wordt richting het einde van de begrotingshorizon een relatief hogere instroom voor de groep uitzendkrachten in de ZW geraamd voor een neerwaartse plafondcorrectie die meerjarig doorwerkt.
- De raming voor de WAZO wordt meerjarig opwaarts bijgesteld. Op basis van nieuwe uitvoeringsinformatie is sprake van een hoger aantal uitkeringen en een hogere gemiddelde uitkering.
- De raming voor de WAZO aanvullend geboorteverlof partners wordt meerjarig naar boven bijgesteld. De bijstelling wordt vooral verklaard door een hoger aantal uitkeringen. Er is daarnaast een relatief beperkte neerwaartse bijstelling door een lagere gemiddelde uitkering. Per saldo is sprake van een opwaartse bijstelling.

- De raming voor de Wet Betaald ouderschapsverlof (WBO) wordt meerjarig naar boven bijgesteld. Het volume wordt opwaarts bijgesteld vanwege het hogere aantal aanvragen en de toegenomen duur van de gemiddelde uitkering. Anderzijds valt de gemiddelde uitkering lager uit. Per saldo is sprake van een opwaartse bijstelling.

Nominaal

- Dit betreft de nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitgaven (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexatiepercentages van lonen en prijzen op basis van de laatste macro-economische raming van het CPB (CEP).

3.7 Artikel 7 Kinderopvang

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 18 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 7 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	5.561.980	0	5.561.980	28.699	5.590.679	- 769.724	- 760.603	- 331.645	474.212	8.209.901
7.0	Kinderopvang	5.561.980	0	5.561.980	28.699	5.590.679	- 769.724	- 760.603	- 331.645	474.212	8.209.901
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>5.484.894</i>	<i>0</i>	<i>5.484.894</i>	<i>51.915</i>	<i>5.536.809</i>	<i>- 771.886</i>	<i>- 773.708</i>	<i>- 340.060</i>	<i>463.759</i>	<i>8.149.272</i>
	Kinderopvangtoeslag	5.484.894	0	5.484.894	51.915	5.536.809	- 771.886	- 773.708	- 340.060	463.759	8.149.272
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>25.233</i>	<i>0</i>	<i>25.233</i>	<i>1.986</i>	<i>27.219</i>	<i>2.136</i>	<i>2.300</i>	<i>4.321</i>	<i>9.788</i>	<i>39.833</i>
	Kinderopvang	4.050	0	4.050	450	4.500	450	450	2.395	7.782	9.350
	Subsidies Caribisch Nederland	21.183	0	21.183	1.536	22.719	1.686	1.850	1.926	2.006	30.483
	<i>Opdrachten</i>	<i>12.268</i>	<i>0</i>	<i>12.268</i>	<i>- 6.727</i>	<i>5.541</i>	<i>- 3.956</i>	<i>2.364</i>	<i>1.029</i>	<i>100</i>	<i>9.294</i>
	Overige Opdrachten	5.376	0	5.376	- 3.051	2.325	- 4.635	1.535	500	100	7.602
	Opdrachten Caribisch Nederland	1.692	0	1.692	824	2.516	679	829	529	0	1.692
	Opdrachten Stelselherziening KO	5.200	0	5.200	- 4.500	700	0	0	0	0	0
	<i>Bekostiging</i>	<i>1.101</i>	<i>0</i>	<i>1.101</i>	<i>745</i>	<i>1.846</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.736</i>
	Stichting Projectenbureau Publieke Gezondheid van de Vereniging van Publieke Gezondheid en Veiligheid Nederland (Projectbureau PGV)	1.101	0	1.101	745	1.846	0	0	0	0	1.736
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>8.678</i>	<i>0</i>	<i>8.678</i>	<i>1.016</i>	<i>9.694</i>	<i>2.016</i>	<i>1.865</i>	<i>865</i>	<i>565</i>	<i>9.243</i>
	Agentschap DUO	8.678	0	8.678	1.016	9.694	2.016	1.865	865	565	9.243
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>29.806</i>	<i>0</i>	<i>29.806</i>	<i>- 20.236</i>	<i>9.570</i>	<i>1.966</i>	<i>6.576</i>	<i>2.200</i>	<i>0</i>	<i>523</i>
	Versterking Kinderopvang Samenwerking BES(t) 4 kids CN	5.880	0	5.880	- 2.500	3.380	0	2.500	0	0	523
	SPUK kwijtschelden schulden Kinderopvang	23.926	0	23.926	- 17.736	6.190	1.966	4.076	2.200	0	0
	Ontvangsten	1.958.671	0	1.958.671	15.602	1.974.273	24.993	73.836	176.889	218.135	1.939.493

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 28,7 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen. De mutatie bij de ontvangsten is € 15,6 miljoen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 99,8%.

Uitgaven

Inkomensoverdrachten

- De verwachte uitgaven Kinderopvangtoeslag (KOT) zijn in de meeste jaren naar boven bijgesteld. Dit komt hoofdzakelijk doordat uit de uitvoeringsinformatie van Dienst Toeslagen blijkt dat het aantal kinderen dat gebruikmaakt van kinderopvang in 2025 naar verwachting sterker toeneemt dan eerder verwacht. Ook komt de werkloosheid in de nieuwe CPB-prognose lager uit dan eerder werd verwacht. Als gevolg daarvan neemt het gebruik van kinderopvang toe en daarmee ook de uitgaven Kinderopvangtoeslag.
- In het hoofdlijnenakkoord (HLA) is afgesproken om per 2027 een nieuwe financiering van kinderopvang in te voeren. Het betreft een ingrijpende wijziging zowel voor de uitvoering als de kinderopvangorganisaties. Om een goede overgang te borgen, is mede op basis van gesprekken met de kinderopvangsector besloten meer tijd te nemen voor de implementatie van en overgang naar de nieuwe financiering. In 2029 gaat het nieuwe financieringsstelsel in, met een hoge inkomensafhankelijke vergoeding voor alle inkomens. Met de beschikbare ingroeipadmiddelen wordt kinderopvang voor een groter deel van de werkende huishoudens bijna gratis. Het wetgevingstraject voor de nieuwe financiering gaat onverminderd door om de sector op zo kort mogelijke termijn duidelijkheid te geven.
- In 2029-2038 wordt jaarlijks € 24 miljoen gereserveerd voor maatregelen die de toegankelijkheid van kinderopvang borgen en zorgen voor een soepele transitie naar het nieuwe financieringsstelsel. Met deze reservering kunnen op een later moment mitigerende maatregelen worden uitgewerkt.
- De maatregel uit het hoofdlijnenakkoord om de maximum uurprijzen in 2026 eenmalig niet te indexeren wordt teruggedraaid. Dat betekent dat de maximum uurprijzen in 2026 aangepast worden aan de verwachte loon- en prijsontwikkeling. Dit wordt in de begroting van 2026 zichtbaar.
- De besparing als gevolg van het nieuwe invoeringsjaar wordt ingezet voor het verhogen van de vergoedingspercentages in aanloop naar de nieuwe financiering en ter dekking van de opgaven op de SZW-begroting. De kinderopvangtoeslag wordt in de jaren 2026, 2027 en 2028 stapsgewijs en geleidelijk verhoogd.
- In 2025 komen de verwachte uitgaven aan kinderopvangtoeslag per saldo € 52 miljoen hoger uit. In de volgende jaren komen de uitgaven lager uit: € 772 miljoen in 2026, € 774 miljoen in 2027 en € 340 miljoen in 2028. In 2029 komen de uitgaven juist hoger uit (€ 464 miljoen). Dat houdt met name verband met meer nabetalingen over de toeslagjaren 2027 en 2028 als gevolg van de invoering van directe financiering per 2029.

Ontvangsten

- In de meeste jaren zijn de ontvangsten naar boven bijgesteld. Dit houdt met name verband met de hogere uitgaven als gevolg van het gestegen gebruik van kinderopvang. Als gevolg van het grondslageffect werken de hogere uitgaven, met vertraging, door in hogere ontvangsten.
- Vanwege de invoering van het nieuwe kinderopvangstelsel per 2029 zijn er over de toeslagjaren 2027 en 2028 onder andere meer terugvoordringen (er zijn ook meer nabetalingen). Als gevolg daarvan komen ook de ontvangsten hoger uit, met name in 2028 en 2029.

3.8 Artikel 8 Oudedagsvoorziening

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 19 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 8 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Verplichtingen	62.751	0	62.751	- 71	62.680	676	690	695	805	79.393
	Uitgaven	62.751	0	62.751	91	62.842	838	852	857	967	79.555
8.0	Oudedagsvoorziening	62.751	0	62.751	91	62.842	838	852	857	967	79.555
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>62.390</i>	<i>0</i>	<i>62.390</i>	<i>- 108</i>	<i>62.282</i>	<i>639</i>	<i>653</i>	<i>658</i>	<i>768</i>	<i>79.009</i>
	AOV inclusief tegemoetkoming (Caribisch Nederland)	60.408	0	60.408	616	61.024	636	653	658	768	79.009
	Overbruggingsregeling AOW	807	0	807	- 89	718	3	0	0	0	0
	Gebaar erkenning Surinaamse ouderen	1.175	0	1.175	- 635	540	0	0	0	0	0
	<i>Opdrachten</i>	<i>361</i>	<i>0</i>	<i>361</i>	<i>199</i>	<i>560</i>	<i>199</i>	<i>199</i>	<i>199</i>	<i>199</i>	<i>546</i>
	Opdrachten	361	0	361	199	560	199	199	199	199	546
	Ontvangsten	0	0	0	2.205	2.205	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt – € 71 duizend bij de uitgaven en € 91 duizend bij de verplichtingen. De mutatie bij de ontvangsten is € 2,2 miljoen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 99,9%.

Ontvangsten

De gerealiseerde uitkeringslasten van het Gebaar van erkenning voor Surinaamse ouderen vielen in 2024 € 2,1 miljoen lager uit dan verwacht. Dit resulteert in een terugontvangst van de SVB in 2025. De verklaring voor de lagere uitkeringslasten is dat er zich minder mensen hebben gemeld voor het gebaar.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 20 Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd artikel 8 (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art. Verplichtingen	55.218.620	0	55.218.620	63.202	55.281.822	- 16.873	52.104	- 52.321	- 177.920	72.190.960
Uitgaven	55.218.620	0	55.218.620	63.202	55.281.822	- 16.873	52.104	- 52.321	- 177.920	72.190.960
8.0 Oudedagsvoorziening	55.218.620	0	55.218.620	63.202	55.281.822	- 16.873	52.104	- 52.321	- 177.920	72.190.960
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>55.218.620</i>	<i>0</i>	<i>55.218.620</i>	<i>63.202</i>	<i>55.281.822</i>	<i>- 16.873</i>	<i>52.104</i>	<i>- 52.321</i>	<i>- 177.920</i>	<i>72.190.960</i>
AOW	52.752.365	0	52.752.365	- 11.752	52.740.613	- 34.069	- 55.882	- 72.255	- 82.082	57.983.529
AOW nominaal	2.466.255	0	2.466.255	74.954	2.541.209	17.196	107.986	19.934	- 95.838	14.207.431
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 63,2 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Uitgaven

Inkomensoverdrachten

De raming van de AOW-uitkeringslasten wordt meerjarig neerwaarts bijgesteld: € 11,8 miljoen in 2025 oplopend tot € 82,9 miljoen in 2030. Dit wordt verklaard door een neerwaartse bijstelling van het aantal personen met een AOW-uitkering. Het CBS verwacht namelijk dat het aantal personen met een AOW-gerechtigde leeftijd de komende jaren zal blijven groeien, maar minder hard dan vorig jaar werd geraamd. Daarnaast wordt ook het gemiddelde opbouwpercentage voor de groep die een gekorte AOW ontvangt, neerwaarts bijgesteld. Tegenover de neerwaartse bijstelling door het aantal gerechtigden en het opbouwpercentage, staat een opwaartse bijstelling door een groter aandeel alleenstaanden AOW-gerechtigden. Dit volgt uit de nieuwe CBS-huishoudensprognose.

Nominaal

De bijstelling van de nominale ontwikkeling van de AOW is zowel het gevolg van de aanpassing van de indexatiepercentages op basis van de laatste macro-economische raming van het CPB (CEP) als van bovenstaande mutaties van de uitkeringen (grondslag). De aanpassing van de indexatiepercentages leidt tot en met 2028 tot een opwaartse bijstelling van de nominale ontwikkeling en vanaf 2029 tot een neerwaartse bijstelling van de nominale ontwikkeling. In totaal loopt de neerwaartse bijstelling op tot € 296 miljoen in 2030.

3.9 Artikel 9 Nabestaanden

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 21 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 9 (bedragen x € 1.000)

Art.		Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen		3.487	0	3.487	- 337	3.150	- 312	- 281	- 268	- 258	3.288
Uitgaven		3.487	0	3.487	- 337	3.150	- 312	- 281	- 268	- 258	3.288
9.0 Nabestaanden		3.487	0	3.487	- 337	3.150	- 312	- 281	- 268	- 258	3.288
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	3.487	0	3.487	- 337	3.150	- 312	- 281	- 268	- 258	3.288
	AWW (Caribisch Nederland)	3.487	0	3.487	- 337	3.150	- 312	- 281	- 268	- 258	3.288
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt – € 0,3 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 100%.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 22 Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd artikel 9 (bedragen x € 1.000)

Art.		Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen		355.131	0	355.131	- 7.117	348.014	- 8.379	- 9.590	- 11.594	- 13.116	365.651
Uitgaven		355.131	0	355.131	- 7.117	348.014	- 8.379	- 9.590	- 11.594	- 13.116	365.651
9.0 Nabestaanden		355.131	0	355.131	- 7.117	348.014	- 8.379	- 9.590	- 11.594	- 13.116	365.651
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	355.131	0	355.131	- 7.117	348.014	- 8.379	- 9.590	- 11.594	- 13.116	365.651
	ANW	328.002	0	328.002	- 7.002	321.000	- 9.105	- 10.079	- 11.430	- 11.782	288.311
	Tegemoetkoming ANW	5.737	0	5.737	- 99	5.638	- 132	- 148	- 170	- 176	5.074
	ANW nominaal	21.323	0	21.323	- 14	21.309	937	726	126	- 1.025	71.577
	Tegemoetkoming ANW nominaal	69	0	69	- 2	67	- 79	- 89	- 120	- 133	689
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt – € 7,1 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Uitgaven

Inkomensoverdrachten

- De raming van de Anw-uitkeringslasten wordt meerjarig neerwaarts bijgesteld. De voornaamste verklaring hiervoor is de bijstelling van het aantal personen met een Anw-uitkering. Er zijn minder Anw-gerechtigden ingestroomd dan verwacht. Daarnaast is de verwachting van de Anw-uitkeringen die met terugwerkende kracht worden betaald naar beneden bijgesteld. Tot slot kan de neerwaartse bijstelling worden verklaard door een lagere gemiddelde prijs. De Anw-tegemoetkoming volgt de trend van de Anw. Dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van € 7,1 miljoen in 2025 die oploopt tot € 13,1 miljoen in 2030.

3.10 Artikel 10 Tegemoetkoming ouders

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 23 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 10 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	10.077.412	0	10.077.412	- 200.418	9.876.994	- 158.546	- 292.463	- 259.842	- 235.498	9.180.045
10.0	Tegemoetkoming ouders	10.077.412	0	10.077.412	- 200.418	9.876.994	- 158.546	- 292.463	- 259.842	- 235.498	9.180.045
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>10.077.412</i>	<i>0</i>	<i>10.077.412</i>	<i>- 200.418</i>	<i>9.876.994</i>	<i>- 158.546</i>	<i>- 292.463</i>	<i>- 259.842</i>	<i>- 235.498</i>	<i>9.180.045</i>
	Algemene Kinderbijslagwet (AKW)	4.616.505	0	4.616.505	15.754	4.632.259	19.998	23.527	23.940	24.201	4.555.972
	Wet op het Kindgebonden Budget (WKB)	5.447.323	0	5.447.323	- 217.754	5.229.569	- 180.176	- 317.706	- 285.541	- 261.507	4.608.472
	Kinderbijslagvoorziening BES	13.584	0	13.584	1.582	15.166	1.632	1.716	1.759	1.808	15.601
	Ontvangsten	362.159	0	362.159	- 29.932	332.227	- 24.634	- 21.045	- 24.371	- 25.148	322.758

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt - € 200,4 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen. De mutatie bij de ontvangsten is - € 30,0 miljoen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 100%.

Uitgaven

Inkomensoverdrachten

- De uitgaven voor de AKW voor de periode 2025-2030 zijn meerjarig naar boven bijgesteld. De bijstelling is het gevolg van hogere realisatiecijfers, een opwaarts bijgestelde bevolkingsprognose en een toename in het aantal kinderen waarvoor recht bestaat op een hoger bedrag aan kinderbijslag vanwege intensieve zorg.
- De uitgaven van het kindgebonden budget (WKB) zijn voornamelijk als gevolg van diverse beleidsmaatregelen naar beneden bijgesteld. Het gaat daarbij met name om het steiler afbouwen van de WKB vanaf een inkomen van 60.000 euro (prijsspeil 2024), hetgeen een structurele

- besparing oplevert van circa € 300 miljoen. Deze maatregel dient ter dekking van de structurele tegenvaller op de SZW-begroting. Daarnaast is besloten om het knelpunt samengestelde gezinnen per 2027 op te lossen, deze maatregel wordt bekostigd uit het verlagen van de vermogensgrenzen in de zorgtoeslag en WKB.
- Verder zijn de WKB-uitgaven meerjarig naar beneden bijgesteld omdat Dienst Toeslagen bij het inschatten van de inkomens uitgaat van een sterkere inkomensstijging dan de verwachte loonontwikkeling, waardoor de voorschotten die ouders tijdens het jaar ontvangen lager uitkomen. In latere jaren leidt dit tot meer nabetalingen (en minder terugvorderingen, zie hiervoor de mutatie op de ontvangsten), waardoor de meevaller na 2025 in omvang afneemt. Omdat het totale recht (ofwel de beschikkingen) op basis van realisatiecijfers naar beneden is bijgesteld en daarnaast ook de structurele loonontwikkeling neerwaarts is bijgesteld, zijn er ook structureel lagere WKB-uitgaven.

Ontvangsten

De WKB-ontvangsten zijn meerjarig naar beneden bijgesteld. Dit houdt met name verband met de lagere voorschotten gedurende het jaar (dit is toegelicht bij de mutatie op de uitgaven). Als gevolg daarvan zijn er, naast meer nabetalingen, ook minder terugvorderingen.

3.11 Artikel 11 Uitvoering

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 24 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 11 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Verplichtingen	682.020	0	682.020	18.065	700.085	8.464	- 3.641	- 7.721	- 10.920	662.563
	Uitgaven	681.820	0	681.820	18.065	699.885	8.464	- 3.641	- 7.721	- 10.920	662.563
11.0	Uitvoering	681.820	0	681.820	18.065	699.885	8.464	- 3.641	- 7.721	- 10.920	662.563
	<i>Opdrachten</i>	<i>2.400</i>	<i>0</i>	<i>2.400</i>	<i>- 391</i>	<i>2.009</i>	<i>- 133</i>	<i>- 126</i>	<i>- 100</i>	<i>- 65</i>	<i>2.335</i>
	Handhaving smal	2.400	0	2.400	- 391	2.009	- 133	- 126	- 100	- 65	2.335
	<i>Bekostiging</i>	<i>12.823</i>	<i>0</i>	<i>12.823</i>	<i>- 426</i>	<i>12.397</i>	<i>5.642</i>	<i>2.795</i>	<i>2.671</i>	<i>2.672</i>	<i>12.021</i>
	Uitvoeringskosten CN	12.823	0	12.823	- 426	12.397	5.642	2.795	2.671	2.672	12.021
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>665.088</i>	<i>0</i>	<i>665.088</i>	<i>18.689</i>	<i>683.777</i>	<i>2.955</i>	<i>- 6.310</i>	<i>- 10.292</i>	<i>- 13.527</i>	<i>646.984</i>
	Uitvoeringskosten UWV	473.360	0	473.360	14.504	487.864	- 56	- 6.355	- 8.841	- 11.688	456.599
	Uitvoeringskosten SVB	175.972	0	175.972	1.131	177.103	1.097	- 1.919	- 3.371	- 3.759	172.289
	Uitvoeringskosten Inlichtingenbureau (IB)	15.756	0	15.756	3.054	18.810	1.914	1.964	1.920	1.920	18.096
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>1.509</i>	<i>0</i>	<i>1.509</i>	<i>193</i>	<i>1.702</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.223</i>
	Landelijk Clientenraad	1.509	0	1.509	193	1.702	0	0	0	0	1.223
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 18,1 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 93,2%.

Uitgaven

Bijdrage ZBO's/RWTs

Uitvoeringskosten UWV: Er is een technische herschikking van € 7,5 miljoen naar artikel 11. Dit betreft middelen die op artikel 99 gereserveerd stonden voor NOW-uitvoeringskosten. Deze zijn overgeheveld naar artikel 11 uitvoeringskosten UWV voor het afwikkelen van de NOW-regelingen in 2025 door UWV.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 25 Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd artikel 11 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	2.466.636	0	2.466.636	32.026	2.498.662	129.907	101.754	- 6.590	- 37.541	3.099.422
11.0	Uitvoeringskosten	2.466.636	0	2.466.636	32.026	2.498.662	129.907	101.754	- 6.590	- 37.541	3.099.422
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>2.466.636</i>	<i>0</i>	<i>2.466.636</i>	<i>32.026</i>	<i>2.498.662</i>	<i>129.907</i>	<i>101.754</i>	<i>- 6.590</i>	<i>- 37.541</i>	<i>3.099.422</i>
	Uitvoeringskosten UWV	2.153.300	0	2.153.300	20.910	2.174.210	107.707	78.262	- 12.843	- 33.732	2.276.063
	Uitvoeringskosten SVB	212.715	0	212.715	- 2.833	209.882	- 4.672	- 5.815	- 7.376	- 8.963	212.565
	Uitvoeringskosten UWV nominaal	91.650	0	91.650	12.924	104.574	25.674	28.370	13.414	5.909	559.135
	Uitvoeringskosten SVB nominaal	8.971	0	8.971	1.025	9.996	1.198	937	215	- 755	51.659
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 32,0 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Uitgaven

Bijdrage aan ZBO's / RWT's

Uitvoeringskosten UWV

- De uitvoeringskosten UWV worden naar boven bijgesteld. Dit is met name het gevolg van een bijstelling in de WIA-volumes (€ 54 miljoen structureel). Dit effect wordt deels gedempt doordat de WW-volumes naar beneden zijn bijgesteld (€ 7,5 miljoen structureel).
- De herstelactie WIA-dagloon leidt incidenteel tot hogere uitvoeringskosten bij UWV, € 53 miljoen cumulatief in 2025-2027. Daarnaast zijn er incidenteel hogere uitvoeringskosten naar aanleiding van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van juli 2024 met betrekking tot loonloze tijdvakken (€ 6,4 miljoen in 2026 en € 3,6 miljoen in 2027).
- De vraag naar sociaal-medische beoordelingen is al tijden groter dan het aantal beoordelingen dat UWV kan verrichten. Hierdoor lopen de wachttijden op en komt de dienstverlening van UWV onder druk te staan. Daarom is structurele aanvullende financiering voor het UWV nodig, zodat taakdelegatie bij sociaal-medische centra kan worden uitgebreid. De uitgaven stijgen met € 30 miljoen in 2025 oplopend tot € 36 miljoen in 2027. Vanaf 2028 staat er structureel € 36 miljoen gereserveerd op artikel 99.
- Voor het verbeteren van de dienstverlening aan mensen in de Ziektewet zijn de komende jaren middelen beschikbaar gesteld: € 7 miljoen in 2025, € 12 miljoen in 2026 en € 8 miljoen in 2027.
- UWV levert een bijdrage aan de taakstelling apparaat uit het hoofdlijnenakkoord met de 0,5% per jaar waarmee het CPB rekent, oplopend naar 2% in 2029 en structureel. Dit komt neer op € 49 miljoen voor UWV, waarvan € 40 miljoen premiegefinancierd budget.

- UWV is meegenomen in de grondslag van de taakstelling OCW. Dit betekent dat het budget voor de uitvoeringskosten UWV vanaf 2025 € 26,6 miljoen neerwaarts wordt bijgesteld, waarvan € 22 miljoen premiegefinancierd budget.

Nominaal

Dit betreft de doorwerking van CEP op de nominale ontwikkeling van de uitvoeringskosten UWV.

3.12 Artikel 12 Rijksbijdragen

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 26 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 12 (bedragen x € 1.000)											
Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	28.508.852	0	28.508.852	627.800	29.136.652	949.800	452.100	- 796.200	- 608.800	40.179.745
12.0	Rijksbijdragen	28.508.852	0	28.508.852	627.800	29.136.652	949.800	452.100	- 796.200	- 608.800	40.179.745
	<i>Bijdrage aan sociale fondsen</i>	<i>28.508.852</i>	<i>0</i>	<i>28.508.852</i>	<i>627.800</i>	<i>29.136.652</i>	<i>949.800</i>	<i>452.100</i>	<i>- 796.200</i>	<i>- 608.800</i>	<i>40.179.745</i>
	Kosten heffingskortingen AOW	3.876.800	0	3.876.800	22.300	3.899.100	- 40.800	- 11.300	- 13.600	32.000	4.963.800
	Vermogenstekort Ouderdomsfonds	24.334.800	0	24.334.800	605.500	24.940.300	990.600	463.400	- 782.600	- 640.800	34.908.000
	Tegemoetkoming arbeidsongeschikten	185.081	0	185.081	0	185.081	0	0	0	0	191.077
	Zwangere zelfstandigen	112.171	0	112.171	0	112.171	0	0	0	0	116.868
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 627,8 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 100%.

Uitgaven

Bijdrage aan sociale fondsen

- De geraamde uitgaven voor de rijksbijdrage aan het Ouderdomsfonds voor de kosten van heffingskortingen wordt op basis van de CEP-ramingen in 2025 met € 22,3 miljoen naar boven bijgesteld. Dat komt doordat de geraamde omvang van de heffingskortingen in de inkomstenbelasting nu iets hoger werd geraamd.
- De uitgaven aan de rijksbijdragen voor het vermogenstekort van het Ouderdomsfonds wordt voor 2025 met € 605,5 miljoen naar boven bijgesteld. Een van de oorzaken voor deze bijstelling is dat er voor het Ouderdomsfonds voor 2025 nu € 1.440 miljoen minder premie-ontvangsten worden geraamd. De rijksbijdrage moet dus met dit bedrag stijgen om deze lagere premie-inkomsten aan te vullen. Daar staat tegenover dat de rijksbijdrage voor 2025 met ongeveer € 877 miljoen omlaag kan doordat het Ouderdomsfonds het jaar 2024 heeft afgesloten met een vermogensoverschot.

3.13 Artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 27 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsgefinancierd artikel 13 (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	52.368	0	52.368	7.288	59.656	13.331	14.188	14.748	12.003	36.904
Uitgaven	52.368	0	52.368	7.288	59.656	13.331	14.188	14.748	12.003	36.904
13.0 Integratie en maatschappelijke samenhang	52.368	0	52.368	7.288	59.656	13.331	14.188	14.748	12.003	36.904
<i>Inkomensoverdrachten</i>	35.718	0	35.718	1.345	37.063	1.567	1.967	2.635	3.166	28.344
Remigratiewet	35.718	0	35.718	1.345	37.063	1.567	1.967	2.635	3.166	28.344
<i>Subsidies (regelingen)</i>	8.599	0	8.599	0	8.599	- 958	3.500	3.500	3.500	4.422
Opbouw kennisfunctie integratie	2.664	0	2.664	0	2.664	0	0	0	0	2.140
Vluchtelingenwerk Nederland	1.176	0	1.176	0	1.176	0	0	0	0	982
Overige subsidies algemeen	4.759	0	4.759	0	4.759	- 958	3.500	3.500	3.500	1.300
<i>Opdrachten</i>	8.051	0	8.051	5.943	13.994	12.722	8.721	8.613	5.337	4.138
Opdracht Integratie	7.351	0	7.351	5.943	13.294	12.722	8.721	8.613	5.337	4.138
Remigratie	700	0	700	0	700	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 7,3 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Juridisch verplichte uitgaven

De juridisch verplichte uitgaven zijn bij stand 1e suppletoire begroting 2025 91%.

Uitgaven

Opdrachten

Het opdrachtenbudget voor Integratie wordt in de periode 2025 t/m 2029 incidenteel verhoogd met in totaal € 39,3 miljoen. Met deze middelen wordt uitvoering gegeven aan maatregelen uit de Actieagenda Integratie en de Open en Vrije samenleving (Kamerstukken II 2024/25, [32 824](#), nr. 448). De maatregelen zijn gericht op het versterken van waarden en normen van de open en vrije samenleving (pijler 1 van de actieagenda) en meedoen en aan de slag met taal en werk (pijler 2 van de actieagenda). Het pakket bevat onder andere de volgende maatregelen: het opzetten van een Imamopleiding, het bevorderen van het recht op zelfbeschikking, een bredere inzet van startbanen voor statushouders, het werken aan een inclusieve arbeidsmarkt en de verlenging van de specifieke uitkering (SPUK) kansrijke wijken. Ook worden er pilots opgezet voor het voorkomen van discriminatie, polarisatie en extremisme. Middelen voor de taaleis in de bijstand staan op artikel 99.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Apparaat Kerndepartement

Tabel 28 Budgettaire gevolgen van Apparaat Kerndepartement artikel 96 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	599.619	0	599.619	22.759	622.378	45.161	48.947	59.994	74.820	560.229
96.0	Apparaat Kerndepartement	599.619	0	599.619	22.759	622.378	45.161	48.947	59.994	74.820	560.229
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>488.476</i>	<i>0</i>	<i>488.476</i>	<i>14.229</i>	<i>502.705</i>	<i>38.712</i>	<i>46.537</i>	<i>58.071</i>	<i>70.448</i>	<i>444.626</i>
	eigen personeel	474.790	0	474.790	8.539	483.329	36.115	43.712	58.176	70.553	432.700
	externe inhuur	11.201	0	11.201	5.690	16.891	2.597	2.825	– 105	– 105	9.441
	overige personele uitgaven	2.485	0	2.485	0	2.485	0	0	0	0	2.485
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>111.143</i>	<i>0</i>	<i>111.143</i>	<i>8.530</i>	<i>119.673</i>	<i>6.449</i>	<i>2.410</i>	<i>1.923</i>	<i>4.372</i>	<i>115.603</i>
	overige materiële uitgaven	21.895	0	21.895	3.020	24.915	– 1.053	– 923	– 923	– 923	21.055
	ICT	24.067	0	24.067	5.234	29.301	5.948	1.927	1.720	4.244	28.973
	bijdrage aan SSO's	65.181	0	65.181	276	65.457	1.554	1.406	1.126	1.051	65.575
	Ontvangsten	105.083	0	105.083	0	105.083	0	0	0	0	101.563

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 22,8 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Uitgaven

- Bij tabel 3 lichten we de invulling van de taakstelling uit het hoofdlijnen-akkoord toe (zie onder 2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties).
- De mutatie op eigen personeel wordt met name verklaard doordat een deel van de taakstelling (oorspronkelijk volledig ingeboekt op eigen personeel) op een andere manier wordt ingevuld zoals met een bijdrage vanuit de uitvoeringskosten UWV en SVB.

4.2 Nog onverdeeld

Tabel 29 Budgettaire gevolgen van Nog onverdeeld artikel 99 (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
	Uitgaven	153.567	– 34.332	119.235	28.157	147.392	87.276	64.113	173.028	100.188	442.233
99.0	Nog onverdeeld	153.567	– 34.332	119.235	28.157	147.392	87.276	64.113	173.028	100.188	442.233
	<i>Nog te verdelen</i>	<i>153.567</i>	<i>– 34.332</i>	<i>119.235</i>	<i>28.157</i>	<i>147.392</i>	<i>87.276</i>	<i>64.113</i>	<i>173.028</i>	<i>100.188</i>	<i>442.233</i>
	waarvan apparaat	1.452	0	1.452	– 805	647	– 3.832	– 1.239	– 6.649	– 6.649	1.352

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
waarvan programma	152.115	- 34.332	117.783	28.962	146.745	91.108	65.352	179.677	106.837	440.881
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties 1e suppletoire begroting bedraagt € 28,2 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Uitgaven

- Er zijn middelen voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegevoegd aan de SZW-begroting (in 2025 € 79 miljoen).
- Er zijn diverse overboekingen naar andere departementen. De grootste vier zijn overboekingen naar het Gemeentefonds voor de rijksbijdrage sociale infrastructuur (€ 19,8 miljoen), vroegsignalering als onderdeel van het IBO problematische schulden (€ 18,7 miljoen), aanpak van jeugdwerkloosheid (€ 14,9 miljoen) en een aanvullende compensatie voor sociaal ontwikkelbedrijven voor werknemers in de Wsw voor het vervallen van het Lage-inkomensvoordeel (LIV) in 2025 (€ 8,9 miljoen). Daarnaast is er een overboeking van € 5,9 miljoen in 2025 naar het Gemeentefonds voor informatievoorziening, hulp en dienstverlening aan EU-arbeidsmigranten en kwetsbare werknemers. Er wordt in 2025 € 3,3 miljoen overgeheveld naar JenV voor verschillende maatregelen die onderdeel zijn van de aanpak van problematische schulden.
- Daarnaast worden er middelen teruggeboekt van OCW naar SZW voor de aanpak van jeugdwerkloosheid. Dit komt omdat de middelen met een decentralisatie-uitkering worden verstrekt aan gemeenten (in plaats van via een specifieke uitkering via de begroting van OCW).
- Er zijn verschillende beschikkingen binnen de SZW-begroting. Zo wordt er in 2025 € 7,5 miljoen toegekend aan artikel 11 voor de afwikkeling van de NOW-regelingen door het UWV. Daarnaast wordt er in 2025 € 5,1 miljoen beschikt naar artikel 2 en 11 voor de implementatiekosten van het wetsvoorstel Participatiewet in balans en is er een beschikking van € 4,8 miljoen naar artikel 2 voor de start van plateau 1 van Stroomlijning Keten voor Derdenbeslag (SKD). Ook worden er middelen voor de uitvoering van de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten verdeeld naar artikel 1 (€ 3,6 miljoen) en artikel 96 (€ 2 miljoen). Voor de uitvoering van het opheffen van het handhavingsmoratorium door de Belastingdienst wordt in 2025 € 4,1 miljoen overgeheveld naar artikel 1.
- Verschillende middelen worden overgeheveld vanaf de aanvullende post naar artikel 99. In totaal wordt er in 2025 € 192,6 miljoen overgeheveld van de envelop Groepen in de knel. Hiervan wordt € 145,6 miljoen doorgeschoven naar latere jaren om de uitgaven in een realistischer kasritme te plaatsen. Vervolgens wordt een groot deel van deze middelen verdeeld naar de betreffende beleidsartikelen en blijven er een aantal reserveringen op artikel 99 staan. Dit laatste geldt onder meer voor de maatregel voor het verbeteren van de werking van loonkosten-subsidie bij beschut werk (€ 34,3 miljoen in 2025). Voor deze mutatie ontvangt uw Kamer voor het zomerreces de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) als bijlage bij de voortgangsbrief over de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Ook

- wordt een reservering getroffen voor het opzetten van een structurele Individuele Plaatsing en Steun (IPS) regeling voor de gemeentelijke doelgroep (€ 10,6 miljoen in 2027). In 2025 wordt € 3,4 miljoen herschikt naar artikel 96 voor een uitbreiding van de NLA. Daarnaast wordt er in 2025 € 8,1 miljoen overgeheveld vanaf de aanvullende post vanuit de envelop Arbeidsmarkt, armoede en schulden voor de implementatiekosten van Participatiewet in balans.
- Ook zijn er diverse nieuwe reserveringen. Zo is er een structurele reservering van € 197 miljoen getroffen voor de opvolging van de aanbevelingen van de Onafhankelijke Commissie Toekomst Arbeidsongeschiktheidsstelsel (OCTAS). Deze reservering bouwt in 50 jaar geleidelijk op naar het structurele bedrag. Daarnaast wordt er jaarlijks € 24 miljoen gereserveerd van 2029-2038 voor nader uit te werken maatregelen die de toegankelijkheid van kinderopvang borgen en zorgen voor een soepele transitie naar het nieuwe financiersstelsel. Voor deze mutaties ontvangt uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) voordat over het inhoudelijke beleidsvoorstel in de Kamer wordt gestemd. De middelen die vrijvallen door uitstel van het wetsvoorstel Participatiewet in balans worden gereserveerd op artikel 99 voor de implementatiekosten van dit wetsvoorstel. Dit gaat om € 23,9 miljoen in 2025. Voor deze mutatie heeft uw Kamer de onderbouwing conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) ontvangen in Kamerstukken 2023-2024, [36 852 nr. 2](#). Vanaf 2027 worden er extra middelen voor gemeenten gereserveerd voor de uitvoering van de taaleis in de Participatiewet. In 2027 gaat het om een bedrag van € 3,7 miljoen, oplopend tot € 17,4 miljoen structureel. Ook wordt er een reservering van € 9,6 miljoen in 2025 getroffen voor het tussentijdse maatregelenbesluit handhaving.
 - Om beter aan te sluiten bij het verwachte kasritme van de uitgaven vinden er ook een aantal kasschuiven plaats. Dit geldt onder meer voor middelen voor SKD (€ 12,4 miljoen in 2025 wordt doorgeschoven naar latere 2028 en 2029). Voor de implementatiekosten van het wetsvoorstel Participatiewet in balans worden juist middelen uit 2027 en verder geschoven naar 2025 (€ 7,3 miljoen) en 2026 (€ 11,9 miljoen).
 - Tot slot vervallen er een aantal reserveringen op artikel 99. Dit geldt bijvoorbeeld voor de reservering die is gemaakt naar aanleiding van het IBO problematische schulden voor het aanpakken van schuldenproblematiek, deze vervalt vanaf 2029 (€ 99 miljoen in 2029). Ook vervalt de reservering om netto in plaats van bruto terug te vorderen vanaf 2029 (€ 31 miljoen per jaar vanaf 2029). Daarnaast vervalt de reservering van € 24,5 miljoen voor een mogelijke tegemoetkoming voor een groep arbeidsongeschikte zzp'ers en komt in 2025 € 8,8 miljoen van de middelen voor de uitvoering van de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten niet tot besteding. Verder valt er € 4 miljoen in 2025 vrij voor de implementatie van de EU-richtlijn over loontransparantie. De reservering van € 2,3 miljoen voor uitvoeringskosten van de tijdelijke WIA-maatregel «praktisch beoordelen» valt ook vrij.

5 Bijlagen

5.1 Bijlage 1: Lijst van afkortingen

Tabel 30

Afkorting	Betekenis
ACOI	Adviescommissie Openbaarheid en Informatiehuishouding
AFM	Autoriteit Financiële Markten
AHK	Algemene heffingskorting
AIO	Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen
AKW	Algemene Kinderbijslagwet
AMvB	Algemene maatregel van bestuur
Anw	Algemene Nabestaandenwet / Nabestaandenfonds
AO	Arbeidsongeschiktheid, of Algemeen Overleg
Aof	Arbeidsongeschiktheidsfonds
AOV	Algemene Ouderdomsverzekering Caribisch Nederland, of Arbeidsongeschiktheidsverzekering
AOW	Algemene Ouderdomswet / Ouderdomsfonds
APP	Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen
Arbo	Arbeidsomstandigheden
ASB	Assurantiebelasting
ATW	Arbeidstijdenwet
avv	Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten
AWf	Algemeen Werkloosheidsfonds
Awir	Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen
AWW	Algemene Weduwen- en Wezenverzekering Caribisch Nederland, of Algemene Weduwen en Wezenwet
AZC	Asielzoekerscentrum
BAZ	Basisverzekering Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BES	Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (samen Caribisch Nederland)
BIKK	Bijdrage in kosten kortingen
BKWI	Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen
BMIP	Brabants Migratie Informatiepunt
BNC	Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen
BNPL	Buy Now Pay Later
BRP	Basisregistratie Personen
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
BZ	(Ministerie van) Buitenlandse Zaken
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CASS	Administratief Centrum voor de sociale zekerheid van de Rijnvaardenden
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
CMD	Common Mental Disorder
CN	Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius, Saba)
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CPB	Centraal Planbureau
CSE	Chronic solvent-induced encephalopathy, een aandoening van het centrale zenuwstelsel als gevolg van de langdurige blootstelling aan oplosmiddelen
Ctgb	College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
DGA	Duurzaam geen arbeidsvermogen
DI	Duurzame inzetbaarheid
DKIZ	Dubbele kinderbijslag intensieve zorg
DMS	Document Management Systeem
DNB	De Nederlandsche Bank
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs

EK	Eerste Kamer
ELA	European Labour Authority (Europese Arbeidsautoriteit)
EMU	Economische en Monetaire Unie
EPA	Ernstige psychische aandoening
EPSCO	Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken
ERD ZW	Eigenrisicodragen Ziektewet
ESB-regeling	Subsidieregeling voor scholing en re-integratie van personen met arbeidsbeperkingen en ernstige scholingsbelemmeringen
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESF+	Europees Sociaal Fonds Plus
ETK-regeling	Extra Territoriale Kosten regeling
EU	Europese Unie
EZ	(Ministerie van) Economische Zaken
FIN	(Ministerie van) Financiën
G&VW	Gezond en Veilig Werken
GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisaties in de Regio
GIPs	Grensinformatiepunten
GWV	Generieke Werkgeversvoorziening
havo	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
HLA	Hoofdlijnenakkoord
HVP	Herstel- en Veerkrachtplan
IAS	Instituut Asbestslachtoffers
IB	Inlichtingenbureau
IBO	Interdepartementaal Beleidsonderzoek
IBPV	Instelling voor bedrijfspensioenvoorziening
IHH	Informatiehuishouding
ILO	International Labour Organization
IO&E	Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed
IOAOW	Inkomensondersteuning AOW-gerechtigden
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
IORP	Europese Pensioenfondsrichtlijn
IOW	Inkomensvoorziening Oudere Werklozen
IPS	Individuele Plaatsing en Steun
IUSD	Integratie-uitkering sociaal domein
IVA	Inkomensvoorziening voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten
JenV	(Ministerie van) Justitie en Veiligheid
Jeugd-LIV	Tegemoetkoming verhoging minimumjeugdloon, of Minimumjeugdloonvoordeel
KIS	Kennisplatform Inclusief Samenleven
KO	Kinderopvang
KOT	Kinderopvangtoeslag
LCR	Landelijke Cliëntenraad
LIV	Lage-inkomensvoordeel
LKS	Loonkostensubsidie
LKV	Loonkostenvoordelen
LLO	Leven Lang Ontwikkelen
LOCOV	Longitudinaal Onderzoek Cohort Oekraïense Vluchtelingen
LOCS	Longitudinaal Onderzoek Cohort Statushouders
LRK	Landelijk Register Kinderopvang
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
MCKW	Mobiliteitscentrum Kolenketen Westhaven
MDIEU	Maatwerkregeling duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden
MEV	Macro-economische Verkenning
MIP	Meerjarig investeringsprogramma
Mkb	Midden- en kleinbedrijf

MKBA	Maatschappelijke Kosten-Batenanalyse
MIn	Miljoen
NCDR	Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme
NEA	Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden
NGF	Nationaal Groeifonds
Nibud	Nationaal instituut voor budgetvoorlichting
NL	Nederland
NLA	Nederlandse Arbeidsinspectie
NOW	Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid
NPLV	Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid
NVVK	Branchevereniging voor schuldhulpverlening, sociaal bankieren en bewindvoering
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
OBR	Overbruggingsregeling AOW
OCTAS	Onafhankelijke commissie toekomst arbeidsongeschiktheidsstelsel
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OPS	Organo Psycho Syndroom
OV	Ongevallenverzekering Caribisch Nederland
Pgb	Persoonsgebonden budget
PGV	Stichting Projectenbureau Publieke Gezondheid van de Vereniging van Publieke Gezondheid en Veiligheid Nederland
PIP	Plan Inburgering en Participatie
POC KOT, of POK	Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag
PPI	Premiepensioeninstelling
PRK	Personenregister Kinderopvang
Pro	Praktijkonderwijs
pSG	Plaatsvervangend secretaris-generaal
PWRI	Pensioenfonds Werk en (Re-)Integratie
RBK	Register Buitenlandse Kinderopvang
RBV	Rijksbegrotingsvoorschriften
RCN	Rijksdienst Caribisch Nederland (unit Sociale Zaken en Werkgelegenheid)
REACH CLP	Registration, Evaluation, Authorisation en restriction of Chemicals and Classification, Labelling en Packaging
REACT-EU	Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
RIHH	Regeringscommissaris Informatiehuishouding
RIS	Rapportage integratie en samenleven
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RNI	Registratie niet-ingezetenen
RMT	Regionaal mobiliteitsteam
RSO	Rijks schoonmaakorganisatie
RVO	Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland
RVU	Regeling voor vervroegde uittreding
RvW	Regeling van Werkzaamheden
RWC	Regionale werkcentra
RWT	Rechtspersoon met een Wettelijke Taak
SBB	Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
SBCM	Stichting Beheer Collectieve Middelen
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau
SEA	Strategische Evaluatie Agenda
SER	Sociaal-economische Raad
SG	Secretaris-generaal
SiSa	Single information Single audit
SLIM	Stimuleringsregeling leren en ontwikkelen in mkb-ondernemingen
SMI	Sociaal-medische indicatie
SPUK	Specifieke Uitkering
SSO	Shared Service Organisatie
STAP	Stimulering Arbeidsmarktpositie
Stb.	Staatsblad

SUWI	Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
Sw	Sociale werkvoorziening
SZ	Sociale Zekerheid
SZI	(Directoraat Generaal) Sociale Zekerheid en Integratie
SZW	(Ministerie van) Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TAS	Regeling Tegemoetkoming Asbestslachtoffers
TK	Tweede Kamer
TNO	Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
TOGS	Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TSB	Tegemoetkoming Stoffengerelateerde Beroepsziekten
TVL	Tegemoetkoming Vaste Lasten
TW	Toeslagenwet
Twv	Tewerkstellingsvergunning
Ufo	Uitvoeringsfonds voor de overheid
UN	United Nations
UVB	Uitvoering Van Beleid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Vbar	Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden
VE	Voorschoolse educatie
VGR	Voortgangsrapportage
VIA	Voor een Inclusieve Arbeidsmarkt
VIM	Vereenvoudiging Inkomensondersteuning voor Mensen
VN	Verenigde Naties
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOG	Verklaring Omtrent het Gedrag
Vso	Voortgezet speciaal onderwijs
Vut	Vervroegde uittreding
vwo	Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Waadi	Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs
Wab	Wet arbeidsmarkt in balans
WagwEU	Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
Wamil	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAS	Wet aanpak schijnconstructies
WaU	Werk aan Uitvoering
Wav	Wet arbeid vreemdelingen
WAZ	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen
WAZO	Wet Arbeid en Zorg
WBO	Wet betaald ouderschapsverlof
WEA	Werkgevers Enquête Arbeid
WEU	Wet eenmalige gegevensuitvraag werk en inkomen
Wfw	Wet flexibel werken
WGA	Regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WGO	Wetgevingsoverleg
Whk	Werkhervattingskas
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WKB	Wet op het Kindgebonden Budget
Wko	Wet kinderopvang
Wlz	Wet langdurige zorg
Wml	Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag / Wettelijk minimumloon
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
Woo	Wet open overheid

WOR	Wet op de Ondernemingsraden
Wsnp	Wet schuldsanering natuurlijke personen
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
Wtl	Wet tegemoetkomingen loondomein
Wtp	Wet toekomst pensioenen
Wtta	Wet toelating ter beschikkingstelling van arbeidskrachten
WW	Werkloosheidswet
WJW	Wet werken waar je wilt
ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan
ZEA	Zelfstandigen Enquête Arbeid
ZEZ	Regeling Zelfstandig En Zwanger
ZonMw	Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie
ZV	Ziekteverzekering Caribisch Nederland
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZW	Ziektewet
zzp	Zelfstandige zonder personeel
